

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 9 april.

2 § Bordläggningsdebatt med anledning av vårpropositionen

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Anmälades

Proposition

2007/08:100 2008 års ekonomiska vårproposition

Finansministern överlämnade 2008 års ekonomiska vårproposition 2007/08:100.

Anf. 1 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag kan i dag överlämna 2008 års ekonomiska vårproposition *Trygghet för framtiden* till Sveriges riksdag. Jag gör det vid en tidpunkt då mörka moln tornar upp sig på världshimlen. Finansiell oro präglar vår omvärld.

Samtidigt är det klart att Sverige står starkt. Arbetslösheten hade i februari minskat till 5 ½ procent. Det ska jämföras med en topp på 8 procent 2005. Den totala arbetslösheten, ungdomsarbetslösheten, långtidsarbetslösheten, deltidsarbetslösheten och jämviktsarbetslösheten har minskat. Nyanmällda lediga platser ligger på en hög nivå. Arbetskraften når nya höjder, och arbetade timmar ökar kraftigt.

Jobben kommer brett i svensk ekonomi. Byggsektorn, hotell och restaurang, kommuner, detaljhandel, finanssektor och industri anställer.

De kommande åren räknar vi med att den reguljära sysselsättningen ökar med 80 000 personer. Det senaste året ökade den reguljära sysselsättningen med 120 000 personer. Under den här mandatperioden kan vi räkna med en sysselsättningsökning på sammantaget 200 000.

Till en del beror detta på att svensk ekonomi står stark. De offentliga finanserna och bytesbalansen är starkare än i de flesta andra länder. Vi har en underliggande inflation som ligger väl i linje och under de flesta andra industriländer. Svensk ekonomi står stark.

Det vore emellertid fel att tro att svensk ekonomi inte kommer att påverkas av den oro vi ser i omvärlden. I några av världens finansiella centrum – Stearns i USA, Northern Rock i England och UBS i Schweiz – ser vi nu att det gungar rejält. Världen påverkas – så också Sverige. Tillväxten dämpas något. Investeringarna påverkas. Exporten hålls tillbaka. Delar av svensk industri, kanske framför allt den fordonsindustri som exporterar mycket till USA och Storbritannien, dämpas. För pappers- och massaindustrin påverkas också konkurrenskraften av stigande virkespriser och höga energikostnader.

Samtidigt står Sverige starkt. Regeringen har lagt fast ett brett reformprogram för att höja den långsiktiga tillväxten och för att steg för steg återupprätta den fulla sysselsättningen.

Det handlar om jobbavdraget. Vi har gjort det mer lönsamt att arbeta. Jobbavdraget har gjort att det lönar sig bättre att gå från halvtid till heltid, och det har förstärkt drivkrafterna att vara på arbetsmarknaden.

Arbetslinjen i a-kassan har återställts. Vi vill ha en generös och väl fungerande omställningsförsäkring, inte ett permanent försörjningsstöd. Nu kommer också förslagen om deltidsarbetslöshet, en bättre försäkringsmässighet och tydligare koppling mellan avgifter och arbetslöshet i a-kassan att träda i kraft.

Regeringen har gett sjukförsäkringen en större stadga och mer förutsägbarhet. Det handlar om en bättre beslutsprocess, tydligare riktlinjer, tydligare neddragning av ersättningen gradvis och bredare vägar tillbaka: bättre rehabilitering och nyfriskjobb som underlättar för människor att komma tillbaka.

Arbetsmarknadspolitiken har getts en tydligare inriktning. Det handlar om att förmedla arbeten, inte åtgärder. Det handlar om en organisation som ska vara byggd för att skapa förutsättningar för människor att komma tillbaka till jobb. Nystartsjobb, sänkta arbetsgivaravgifter för ungdomar, äldre och invandrare, har ersatt ineffektiva åtgärder.

Regeringen har också gjort ett brett program för att förstärka förutsättningarna för företagsamhet och entreprenörskap. Det handlar om att förmögenhetsskatten avskaffas. Vi har fått hushållstjänstavdrag. 3:12-reglerna har förändrats. Medfinansieringen i sjukförsäkringen har reformerats. Förmånsrätten har återställts. Vi har mycket arbete som ska göras ytterligare. Regelbördan ska pressas ned, och det ska bli mer attraktivt att vara företagare i Sverige.

Regeringens politik ger resultat. Vi ska naturligtvis vara försiktiga med tolkningar. Vi ska naturligtvis vara försiktiga med att dra slutsatser. Men det finns ändå tydliga tecken.

För 2007 ökade sysselsättningen med 100 000 personer. Det är 30 000 mer än vi räknade med. Samtidigt minskade arbetslösheten med 45 000 personer mer än vi hade beräknat. Utanförskapet, som minskade med 120 000 sjönk med 70 000 mer än vi beräknade i budgetpropositionen. Hittills förefaller de åtgärder vi har gjort ha lett till stora framsteg för att Sverige ska vara på väg tillbaka till full sysselsättning.

Nu kommer vi att gå vidare med förändringsarbetet. Det är viktigt att understryka att bilden nu delvis ser annorlunda ut än vad den gjorde i höstas. När jag stod här i talarstolen i budgetdebatten hade regeringen att hantera ett läge då vi hade god tillväxt i svensk ekonomi och det fanns en

tydlig risk för att ekonomin skulle gå in i en överhettning. Uppgiften var att förhindra att en högkonjunktur övergick i en överhettning.

Nu har tillväxtutsiktterna dämpats, och riskbilden har förskjutits. Den internationella finansorn har gjort att risken för en överhettning inte längre är påtaglig och har förbyts i risk för en avmattning.

I budgeten i höstas tog regeringen stort ansvar. Vi kombinerade en politik där vi förstärkte förutsättningarna för svensk ekonomi genom att öka arbetsutbudet och förbättra arbetsmarknadens funktionssätt med åtgärder som förde finanspolitiken i en åtstramande riktning. Det strukturella sparandet ökade från 2006 på 1 procent till 2 ½ procent för att gradvis stiga till 3 procent.

Nu är situationen delvis annorlunda. Tillväxten har dämpats. Riskerna ligger på nedsidan. Vi ser nu mycket stora överskott: 3 procents genomsnittligt överskott och en minskning av skuldsättningen på över 350 miljarder fram till 2010. Vi har betydande budgeteringsmarginaler på 45 respektive 46 miljarder 2009 och 2010. Det här är ett betydande utrymme som kan användas för en fortsatt tillväxtpolitik.

Men samtidigt ska vi vara försiktiga. Finansorn ger stor osäkerhet. De offentliga finanserna har vid upprepade tillfällen försvagats mer än väntat. Prognoser är prognoser. Bedömningar av strukturellt sparande kommer att ändras.

Regeringens samlade bedömning är att det föreligger ett reformutrymme, och det ska i första hand användas för långsiktig tillväxt- och välfärdspolitik. Det kommer vi att redovisa i budgetpropositionen 2009.

De riktlinjer vi redovisar i dag är tydliga. Tillväxtpolitiken förstärks. Det är en betydande satsning som görs för att förstärka infrastrukturen. Infrastruktur är avgörande för att binda samman landet, för att människor ska kunna komma till sina arbeten och för att vi ska länka samman arbetsmarknaden. Det handlar om att företagen och hushållen tycker att vägar och järnvägar är viktiga, inte minst för att pressa produktionstider och skapa förutsättningar för svensk handel. Regeringen kommer att göra en närtidssatsning, och vi kommer att ge riktlinjer för nästa planperiod.

Sverige är ett rikt land. Ska vi förbli ett rikt land måste vi vara en forskningsnation i världsklass. Regeringen kommer därför i höstens budgetproposition att presentera en betydande satsning på svensk forskning.

Sverige satsar redan i dag mer än nästan alla andra industriländer på forskning. Det måste vi göra om vi ska tillhöra de världsledande nationerna, och det ska vi. Svenska löntagare ska ha världsledande löner, och då måste Sverige ha världsledande forskare. Kunskapsutveckling, teknik, medicin, energi, miljö är avgörande för en kunskapsnation. Därför återkommer vi med en forskningsproposition som innebär en betydande förstärkning av svensk forskning.

Vi kommer i höst att redovisa en ytterligare förstärkning av kunskapens ställning i förskola och skola. Vi är övertygade om att en satsning på pedagogiskt innehåll i förskolan är central. Vi ska utnyttja barnens naturliga lust att lära. Vi ska skapa en solid bas för den framtida kunskapsinhämtningen genom att läsa, räkna och skriva ges goda förutsättningar i förskolan.

Vi ska gå vidare med kunskap i förskolan; det är centralt. Social bakgrund, föräldrarnas utbildning, huruvida man är född i Sverige ska inte vara en avgörande faktor när utbildningsframtiden bestäms. Därför vill vi

Prot. 2007/08:96
15 april

*Bordlägningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

tillföra resurser för att förstärka kunskapsinnehållet och kunskapens roll i förskolan – naturligtvis på barnens villkor, naturligtvis under lekfulla former, naturligtvis på premisen att vi ska utnyttja våra mycket duktiga förskollärare. Kunskap i förskolan är avgörande för att Sverige ska kunna möta globaliseringen.

Alliansen har redan kommit långt när det gäller att sätta kunskap och inläring i centrum i skolpolitiken. Större resurser har tillförts för att barnen ska lära sig räkna och skriva. Vi har satsat på att förstärka lärarutbildningen, på att ge bättre utvärdering genom tidigare betyg och fler nationella prov och på att lägga större vikt vid matematik och språk vid antagningen till högre utbildning.

I höstens budgetproposition avser vi att gå vidare. Det handlar bland annat om en särskild satsning på naturvetenskap, matematik och språk, och det blir en ytterligare prioritering av yrkesutbildning, inte minst av lärlingsutbildning. Sverige ska vara en ledande kunskapsnation. Genom kunskap bygger vi konkurrenskraft. Genom kunskap bygger vi en arbetsmarknad som bygger starka människor. Vi bygger fundamenten för framtidens välfärd.

Också jobbpolitiken ska förstärkas. Regeringen har för avsikt att ytterligare förstärka jobbvadraget. Det ska bli mer lönsamt att arbeta. Drivkraften att gå från halvtid till deltid ska förstärkas. Det ska bli mer belöande att satsa på utbildning och extra ansvar genom att vi begränsar uttaget av statlig inkomstskatt. Det är inriktningen på vår jobbpolitik. Sammansättningen, takten och i vilka delar vi kan sänka skatterna beror på den ekonomiska utvecklingen, på styrkan i de offentliga finanserna. Det måste också vägas av mot andra reformer. Jag är dock övertygad om att ifall det lönar sig bättre att arbeta kommer fler människor in på arbetsmarknaden. Jag är också övertygad om att ifall hushållen får behålla mer i plånboken dämpar vi nedgången och förstärker uppgången.

Budgetpropositionen kommer även att innehålla välfärdsreformer. Jobbpolitiken har gett resultat. Kostnaderna för utanförskapet har pressats tillbaka, och det öppnar nu för välfärdssatsningar. I det läget vill vi prioritera den psykiatriska vården. Det handlar om evidensbaserad kunskap, förstärkt utbildning inom primärvården, bättre samarbete mellan kommunerna. Det är en satsning för att psykiatri i Sverige ska fungera bättre. Sverige ska vara ett tryggt land, ett tryggt land också för dem som behöver hjälp från den psykiatriska vården.

Vi har även för avsikt att återkomma med förslag när det gäller de pensionärer som har det sämst ställt. Inte minst är den ekonomiska situationen pressad för många kvinnor, ofta lite äldre, som har låg eller obefintlig inkomstpension.

Jobb och välfärd är uppgiften i höstens budgetproposition. Det handlar om jobben. Det handlar om välfärden. Det handlar också om vårt långsiktiga ansvar i klimatfrågorna. Sverige ska bidra till att minska utsläppen av växthusgaser. Sverige ska tillsammans med de övriga EU-länderna vara världsledande. Vi har visat att man kan förena god tillväxt med en ansvarsfull miljöpolitik. Effektiva energisystem, ekonomiska styrmedel, koldioxidbeskattning och gröna certifikat är exempel på hur vi pressat tillbaka utsläppen på ett effektivt sätt. Sverige ska behålla sin världsledande ställning. Det ska vi gå vidare med i klimatpropositionen och budgetpropositionen.

Om vi blickar framåt återstår mycket arbete. När vi tittar bortom höstens budgetproposition måste vi gå vidare med att förstärka jobbpolitiken. Politiken är ett resultat, men vi är inte nöjda. Vi kommer steg för steg att fortsätta föra en politik som bidrar till full sysselsättning. Att sysselsättningspolitiken gör framsteg innebär att vi även framöver kommer att kunna fortsätta att satsa på välfärd och kunskap.

Vi vill öka valfriheten i äldreomsorgen. Vi vill ge kunskapen en starkare ställning i skolan. Vi vill kunna återkomma med ökade resurser och större befogenheter för kriminalvården och polisen i kampen mot grov våldsbrottslighet och annan grov kriminalitet.

Ytterst handlar vårt uppdrag i höstens budgetproposition och i kommande höstars propositioner om att lägga grunden för ett samhälle som hänger ihop, som hänger ihop för att vi har en gemensam värdegrund och för att människor känner samhörighet och gemenskap, som hänger ihop för att den enskildes rätt att forma sitt liv respekteras och för att vi ser frihet som en förutsättning för trygghet, som hänger ihop för att fler – unga, invandrare, äldre, kvinnor – har förutsättningar och möjligheter att ha en stark ställning på arbetsmarknaden.

Det handlar om glädjen av arbetskamrater. Det handlar om tryggheten och självkänslan av egen försörjning. Det handlar om stoltheten i att prestera. Det handlar om möjligheten att utvecklas. Det är därför full sysselsättning är så avgörande och central för vår politik.

Nu kommer jobben. Nu blir det fler anställningar. Då minskar orättvisorna. En politik som strävar mot full sysselsättning är en politik för rättvisan. Regeringen för en politik för full sysselsättning. Det är en politik för ett samhälle som hänger ihop, som är rättvist och fritt. Det är en politik för ett samhälle som gör människor trygga av egen kraft. Det är en politik för framtiden.

Detta är vår uppgift. Med 2008 års ekonomiska vårproposition har vi lagt en politik som bygger trygghet för framtiden. Vi har lagt en solid grund för framtiden. Vi skapar förutsättningar för människor att forma sitt eget liv. Det är vårt uppdrag, det är vår uppgift och det är det vi baserar vår politik på.

(Applåder)

Anf. 2 THOMAS ÖSTROS (s):

Herr talman! Det här är den andra ekonomiska vårproposition som den borgerliga regeringen lägger fram. Nu får vi på riksdagens bord en proposition som beskriver att högkonjunkturen tagit slut. Arbetslösheten ökar. Sysselsättningstillväxten stannar i praktiken helt av de kommande åren. Finansministern säger att nu kommer jobben, men prognoserna i vårpropositionen visar att arbetslösheten ökar. Ökande arbetslöshet leder till kraftigt försämrade ekonomi för kommunerna som ju har hand om välfärden – skolan, sjukvården, förskolan, äldreomsorgen – och i vårpropositionen spår regeringen att det blir nedskärningar i välfärden under de kommande åren. För bara några dagar sedan kom Arbetsförmedlingen med en liknande prognos som beskriver att antalet lediga jobb i Sverige minskar kraftigt.

Så snabbt förbyttes den snabba jobbtillväxt vi hade 2006 och 2007 i avmattning och försämrade utsikter. I det läget väljer regeringen att lägga

fram en vårproposition utan några initiativ för att bekämpa arbetslöshet och skapa arbete.

I vår omvärld har vi en finansiell kris. Den globala finanskrisen påverkar även oss i Sverige. I grunden har vi en stark ekonomi. Vi har ett så starkt fundament att vi bör klara oss bättre än många andra länder när krisen blåser in över världen. Bakom oss har vi ett decennium med stora reallöneökningar, hög tillväxt, låg inflation, överskott i de offentliga finanserna och mycket stora investeringar i kunskap.

Om vi tittar på utvecklingen 2006, Socialdemokraternas senaste regeringsår, och 2007, de borgerligas första regeringsår, kan vi se tillbaka på en mycket stark period på arbetsmarknaden. Under 2006 och 2007 ökade sysselsättningen med 200 000 personer. Arbetslösheten minskade med 70 000. Ekonomin växte med 4 procent respektive 3 procent. Det är något som både Anders Borg och jag kan glädja oss åt. Det är resultatet av många års hårt arbete för att hålla ordning i ekonomin och investera i kunskap och utbildning.

Ett par månader efter valet 2006 hade jag glädjen att lyssna på en radiointervju med Anders Borg. Takten i tillväxten av jobb var ännu hög, och reportrarna pressade Anders Borg genom att säga: Du kan inte hävda att de jobb som kommer nu beror på regeringen. När kan man säga att de jobb som kommer är regeringens förtjänst? Då var det fortfarande ekonomen Borg som svarade, och efter att ha blivit pressad sade han: Ja, det tar ett par år innan regeringens politik börjar visa sig. Det var ett viktigt och ärligt svar. Anders Borg menade alltså att utvecklingen på arbetsmarknaden var frukten av många års hårt arbete för att skapa goda förutsättningar i svensk ekonomi.

Men nu närmar vi oss den tidpunkt då regeringen själv tror att dess förslag leder till ökad sysselsättning. Vad är det då vi ser? Tillväxten är halverad. Investeringsuppgången har bromsats mycket kraftigt. Sysselsättningsuppgången i näringslivet bryts och stagnerar helt. Långtidsarbetslösheten bland ungdomar har tredubblats sedan valet. Socialbidragen ökar i hälften av landets kommuner. Regeringen varnar själv för stigande arbetslöshet. I takt med att regeringens politik börjar bita stannar tillväxten av, och arbetsmarknaden vänder nedåt.

Jag menar att regeringen inte tog till vara de möjligheter som den starka högkonjunkturen gav. Man har slarvat bort det starka utgångsläge som vi hade. Ta bara räntorna! Räntorna är mycket höga i en tid när ekonomin mattas av. Det är delvis på grund av den ekonomiska politik som har bedrivits från regeringens sida. Ni har riktat omfattande ofinansierade skattesänkningar till dem som har mest och tjänar bäst. Det gjorde ni fast Riksbanken varnade er förra sommaren: Elda inte på för mycket, för då kommer räntorna att stiga!

Riksbanken har följaktligen blivit tvungen att höja räntan. När ekonomin avmattas är räntorna höga. En ung familj med nyinköpt radhus eller bostadsrätt här i Stockholm betalar nu 2 000–3 000 kronor mer i ränta varje månad. En delorsak är att regeringen eldade på under högkonjunkturen.

Dessutom förstod inte regeringen hur viktigt det har varit att investera i framtiden. Man kan inte bara låta högkonjunkturens vindar blåsa i ryggen. Man måste investera i framtiden. Men framtidsfrågorna har lagts på is. Alldeles för små investeringar i det som skapar framtidens jobb har

varit regeringens kännetecken. I stället för att investera i utbildning och forskning har regeringen kommit med allt konstigare förslag för att subventionera fram arbeten som har svårt att klara konkurrensen.

Företagarna är mycket besvikna. De fick ett löfte om sänkt arbetsgivaravgift. Det har bytts mot höjd arbetsgivaravgift. Framgångsrika satsningar på forskning i småföretagen avbröts. Satsningar på småföretagens export har skurits ned. Organisationen Företagarna rapporterar om ett ras i förtroendet för regeringen bland företagare, särskilt bland de minsta företagen.

Men framtidsfrågorna har lagts åt sidan också när det gäller utbildning. Moderaterna har visat sig stå för en närmast utbildningsfientlig politik. OECD varnade för ett par månader sedan för att skära ned på den högre utbildningen nu när ungdomskullarna växer. Men regeringen lyssnar inte. Nu får dagens ungdomar sämre framtidsmöjligheter än generationen innan. Vi socialdemokrater vill att fler ska få möjlighet att läsa på högskolan.

Samtidigt sker kraftiga neddragningar i vuxenutbildningen, trots att den utbildningen – det vet vi ju! – är så viktig och ofta det första steget på väg mot ett nytt arbete, en ny karriär, ett nytt steg i livet. Vi socialdemokrater vill investera i vuxenutbildningen.

Satsningen på forskning har mest varit ord. Satsningarna låter vänta på sig. Forskarvärlden undrar vad som hände med forskningsministerns löfte om att 50 miljarder mer skulle komma. Fordonsindustrin, som nu är pressad av global lågkonjunktur, får inga besked om gemensamma forskningssatsningar tillsammans med staten. Läkemedelsindustrin efterlyser engagemang för framtidsfrågorna.

Inom infrastrukturen säger myndigheterna att det blir förseningar av viktiga investeringar i välbehövliga vägar och järnvägar.

Denna omoderna politik är inte framtiden för Sverige. Men bakom den omoderna politiken ligger övertygelsen om att det är ökade klyftor som är bra för Sverige. Aldrig har en regering på så kort tid gynnat så få så mycket. Avskaffad förmögenhetsskatt och skattesänkningar riktade mot dem som tjänar allra bäst har lett till att 70 procent av inkomstförstärkningarna har gått till de tre tiondelar av befolkningen som tjänar allra mest. Regeringen vägleds av en besynnerlig men för moderater mycket välbekant idé. De som har det bäst behöver mycket mer för att göra bra ifrån sig, men de som har det sämst måste få rejäla försämringar för att göra en insats.

Värst har kanske varit hur ni har hanterat arbetslöshetsförsäkringen. I iveren att försämma för de arbetslösa har ni på köpet förstört arbetslöshetsförsäkringen. Ni höjde avgifterna kraftigt och försämrade ersättningsnivåerna kraftigt. Arbetslöshetsförsäkringen blev dyrare och sämre. Snart har 450 000 människor tvingats lämna försäkringen. De står helt skyddslösa om de drabbas av arbetslöshet, och regeringen lägger på riksdagens bord en proposition som visar att arbetslösheten kommer att öka framöver. Ni har slagit sönder en av de viktigaste försäkringarna i ett modernt samhälle.

Och ni fortsätter! Bara för någon vecka sedan trädde nya försämringar i kraft. Den här gången är det deltidsarbetslösa, framför allt kvinnor, ofta inom handeln, restauranger och vården. Det är en grupp som har det

Prot. 2007/08:96
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

tufft ekonomiskt. Nu ska man få det ännu tuffare, samtidigt som prognoserna visar att arbetslösheten ökar.

Herr talman! Orättvisan i regeringens politik har fler dimensioner. Jag tror att vi är många som har mött allt fler upprörda pensionärer som har upptäckt att pensionärer måste betala mer i skatt för motsvarande inkomst än vad löntagarna gör. Regeringens politik har lett till att en pensionär i dag kan betala mellan 500 kronor och 1 000 kronor mer i månaden i skatt jämfört med motsvarande inkomst som en löntagare har. Jag tror att regeringen kommer att få oerhört svårt att förklara detta, särskilt för dem som till exempel i år går i pension och upptäcker att man byter skattesystem. Man får en annan skatteskolumn när man deklarerar, och man betalar högre skatt för jämförbara inkomster och mycket högre skatt för jämförbara inkomster än vad löntagarna gör.

Jag har hört Fredrik Reinfeldt beskriva det som att pensionärerna i Sverige är så förmögna att de får ta det här. Det är inte rimligt. Vi socialdemokrater har föreslagit att minska klyftan genom en riktad skattelättnad på 2 000 kronor för alla pensionärer i landet. Jag tycker att finansministern gott kan erkänna att det här är ett misstag och rösta ja till våra förslag i riksdagen om sänkt skatt för pensionärer.

Herr talman! Orättvisor leder inte till fler jobb. Det blir allt tydligare att regeringens jobbpolitik är misslyckad. Nystartsjobben, regeringens flaggskepp, har utvärderats. Färre än en av tio får jobb hos den arbetsgivare som man fick nystartsjobben hos. Man går ut i arbetslöshet. Istegsjobben, regeringens flaggskepp för att förbättra integrationen, har 585 deltagare. Det är inte mycket. Nu när prognoserna kommer om ökad arbetslöshet drabbar det hårdast dem som har svagast förankring på arbetsmarknaden. De har ofta kort utbildning och har ofta haft perioder av arbetslöshet. De får nu inget stöd alls för att få den yrkesutbildning som krävs för att söka de jobb som finns. Det är kanske 100 000 människor som skulle behöva den typen av insatser. Men regeringen har skurit ned kraftigt på yrkesutbildningarna.

Forskarna är tydliga. Forskarna säger att det här fungerar. Ger man yrkesutbildning till de arbetslösa ökar chansen rejält att få ett arbete. Det gäller särskilt dem som har kort utbildning, och det gäller särskilt dem som har utomnordisk härkomst. Men man har skurit ned, och det enda man har haft att erbjuda är sämre ekonomiska förutsättningar. Ni har övergett de människorna.

Företagen får inte tag på rätt arbetskraft. Samtidigt ökar arbetslösheten. Företagen vill anställa och de arbetslösa vill jobba, men matchningen fungerar inte, för ni har skurit ned kraftigt i utbildningsinvesteringarna. Det är en utbildningsfientlig politik.

Nu står vi här i april 2008. Vi har höga räntor trots ekonomisk avmattning. Vi har lägre investeringar trots att det är framtiden för oss. Vi har 450 000 som har lämnat arbetslöshetsförsäkringen trots att jobbtillväxten nu stagnerar och de står oförsäkrade om de blir arbetslösa. Vi har arbetskraftsbrist trots att vi har betydande långtidsarbetslöshet. Då väljer regeringen att gå till riksdagen med en ekonomisk proposition som saknar åtgärder. Det är ansvarslost.

När vi socialdemokrater presenterar vår motion om ett par veckor kommer den att innehålla förslag som tar sin utgångspunkt i den verklighet som regeringen blundar för. Vi vill utveckla förskolan, den förskola

som nu får mindre resurser eftersom regeringen beslutat att införa ett vårdnadsbidrag ute i kommunerna. Vi kommer att investera i kvalificerad yrkesutbildning, i yrkeskomvux och i bristyrkesutbildning – allt för att skapa arbete och lösa näringslivets och välfärdens behov av kvalificerad arbetskraft. Det kommer att vara breda investeringar för att rusta dem som står längst från arbetsmarknaden, inte minst våra ungdomar. Långtidsarbetslösheten är tre gånger högre bland ungdomarna än vid valet.

Vi kommer att investera i högskolan med fler högskoleplatser inom yrken där vi vet att det är brist och kommer att råda brist i framtiden. Det gäller till exempel vården.

Vi vill se ökade investeringar i det framtidsinriktade på forskningen, småföretagarna, miljötekniken och infrastrukturen.

Men tiden är knapp. Högkonjunkturen blåser förbi. Det behövs konkreta investeringar för att bryta långtidsarbetslösheten, möta företagets kompetensbehov och investera i framtidens jobb.

Att i det läget lägga fram en proposition som är kliniskt ren från investeringar i jobb och välfärd är sannerligen inte bra, herr talman!

(Applåder)

Anf. 3 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman! Jag kommer efter en stor demagog. Efter valrörelsen när alliansen hade vunnit valet var det någon som sade: Det känns lite lättare att andas nu. Jag kontrasterar det inte till Thomas Östros tal här, utan det var kopplat till alliansens valseger.

När vi nu ett och ett halvt år senare kan utvärdera en del av alliansens politik kan vi konstatera att det för många svenskar troligtvis inte har varit så här lätt att andas på länge.

Förra året fick vi den största minskningen av utanförskapet på 40 år. Det var 121 000 personer som lämnade utanförskapet och i dag står på egna ben. För första gången på 35 år minskade antalet förtidspensionärer.

I år kommer vi att passera det sysselsättningsmål som Socialdemokraterna satte upp men aldrig lyckades nå. Det borde väl glädja även en socialdemokrat som Thomas Östros.

Arbetslösheten har sjunkit snabbt i alla branscher och i alla åldersgrupper. Särskilt starkt blev utvecklingen bland ungdomar och utrikes födda. Det är bra. Det är grupper som har haft det väldigt svårt att få ett fotfäste på arbetsmarknaden.

Tar man ungdomar som exempel ökade sysselsättningen bland de unga förra året med knappt 40 000 personer. Under konjunkturuppgången 2005–2007 var det 77 000 personer. Ökningen var alltså kraftigast under det sista året 2007. Det kan jämföras med den förra konjunkturuppgången. Då var ökningen 46 000 unga.

Det innebär att vi nu har många fler unga som har en chans att vara kvar på arbetsmarknaden även när konjunkturen vänder. För mig som centerpartist är det särskilt glädjande. Vi satte ungdomsarbetslösheten på dagordningen. Socialdemokraterna försökte dölja den med åtgärder. Nu kan vi se att alliansens politik gör skillnad.

Herr talman! Samtidigt som vi har den starkaste jobbutvecklingen på 40 år har vi sänkt skatten för alla som jobbar med 1 000 kronor i månaden. När fler arbetar och betalar skatt blir bördan helt enkelt mindre för var och en.

När framgångarna för jobbpolitiken kombineras med ordning och reda i statsfinanserna – det är de offentliga finanserna – en snabbt sjunkande statsskuld och stegvis sjunkande skattetryck skapar vi oss ett bra handlingsutrymme. Det är bra i tider av finansiell oro. Det är också ett bra utgångsläge för att göra kloka investeringar i Sveriges framtid.

Herr talman! När alliansens fyra partiledare offentliggjorde ambitionen att gå vidare med ett tredje steg av skattesänkningar riktade till vanligt folk, vanliga löntagare, blev Marita Ulvskogs kommentar: Alliansen kastar ut skattepengar till de högst avlönade. Om vi bortser från det faktum att Ulvskog har missuppfattat själva inriktningen på jobbskatteavdraget är det en märklig inställning till skatter som Socialdemokraterna visar upp.

Vem är det egentligen som äger värdet av människors arbete? För socialdemokrater verkar människors inkomster vara någonting som ägs av politiker och som politiker har full rätt att göra vad de vill med. Då kan man påstå att man kastar iväg pengar till de högst avlönade. Det handlar egentligen om att vi kräver in en mindre andel av det värde som arbete och företagande skapar.

Herr talman! Det är inte utan att man kommer att tänka på dåvarande socialminister Gustav Möllers ord att varje skattekrona som inte används effektivt är som att stjäla från de fattiga. För mig som centerpartist är det självklart att skatteintäkterna är medborgarnas pengar. Vi som politiker har ansvar för att använda dem på ett så effektivt sätt som möjligt.

Herr talman! Sverige hade världens högsta skattetryck när alliansen kom till makten. I dag ligger vi tvåa efter Danmark. Vi har för avsikt att fortsätta att sänka skatten för vanligt folk. Det gör vi bland annat av respekt för det hårda arbete som ligger bakom de skatter som betalas in varje månad. Det är ett synsätt som sällan framkommer i den socialdemokratiska retoriken.

Jag tror att Socialdemokraterna kanske borde ha funderat på och lyssnat på det Gustav Möller sade innan de föreslog höjd skatt med 400 kronor i månaden för sjuksköterskor och poliser. Det är precis det förslaget som ligger i den senaste socialdemokratiska budgetmotionen.

Är det genom att höja skatten med 400 kronor i månaden som Socialdemokraterna vill visa vilket värde de sätter på Sveriges löntagare. Man kan undra varför inte hela tusenlappen tas tillbaka. Varför nöjer ni er med 400 kronor? Eller är det kanske så att Socialdemokraterna också inser värdet och behovet av att sänka skatter men inte har det politiska modet att göra det själva?

Jag tycker att väljarna förtjänar ett ärligt och rakt svar i skattefrågan. Lars Ohly är ärlig och rak. Han vill ta tillbaka hela tusenlappen. Men vad är det gemensamma beskedet från oppositionen?

Herr talman! Med de resurser som alliansens jobbpolitik har frigjort i statsbudgeten kan vi investera i konkurrenskraft, kunskap och välfärd. Låt mig ge några exempel på förbättringar som vi nu har råd med tack vare att vi gjorde rätt prioriteringar och åtgärdade de strukturella problemen först.

När det gäller pensionärerna kommer pensionerna att räknas upp kraftigt i år och de kommande åren. Det har en direkt koppling till den ökade sysselsättningen, eftersom inkomst- och tilläggs pensioner är kopp-

lade till genomsnittsinkomsten. Den stiger när fler arbetar och tillväxten ökar.

Däremot finns det grupper av pensionärer som lever under väldigt små ekonomiska villkor. I höstens budgetproposition kommer vi därför att presentera förslag just för att förbättra de ekonomiska villkoren för i första hand de sämst ställda pensionärerna.

Ni hörde Thomas Östros tala om Socialdemokraternas förslag. Det var 2 000 mer om året, vill jag understryka, eller 167 kronor i månaden. Jag tycker att de sämst ställda pensionärerna är värda mer.

(Applåder)

Även när det gäller vår infrastruktur, framför allt vägar och järnvägar, finns det stora eftersatta behov. Vi märker det i gropiga vägar och förse-nade tåg. I den senaste budgetpropositionen presenterade regeringen en historisk satsning på underhåll av vägar och järnvägar. Vi har inte underhållit vårt vägnät, och vi har framför allt inte underhållit vårt järnvägsnät. Det är en synd som Socialdemokraterna har lämnat efter sig. I höst kommer vi att återkomma och presentera satsningar på infrastrukturen. Det är dels en närtidssatsning med budgetförstärkningar för år 2009–2010, dels en särskild infrastrukturproposition.

När det gäller klimatet kan investeringar i spårtrafik också bidra till att minska utsläppen av växthusgaser från transportsektorn. Klimathotet kräver att vi visar ledarskap och handlingskraft. Därför behövs klimatsmarta investeringar och styrmedel inom många områden.

Regeringen vill möta klimathotet både nationellt och internationellt. Regeringen kombinerar ett kraftfullt internationellt arbete med nationella åtgärder som miljöbilspremie, klimatomiljard och klimatskattepaket. Det är ett framgångsrecept som vi ska bygga vidare på inför höstens budget och klimatproposition.

Herr talman! Synen på företagande och regelförenklingar tydliggör ideologiska skillnader mellan alliansen och Socialdemokraterna. Medan Thomas Östros nu i helgen presenterade förslag för ökat regelkrångel vid företagens inbetalningar av arbetsgivaravgifter presenterade näringsminister Maud Olofsson regeringens handlingsplan för att minska regelkrånglet med 25 procent.

Enligt Nutek uppgår företagens kostnader för det administrativa regelverket till ungefär 100 miljarder kronor. Det är 100 miljarder i administrativa kostnader. När vi målet är det 25 miljarder i minskade kostnader. Alliansregeringen har hittills genomfört 130 förslag.

Vi gör tillsammans vardagen enklare för företagen. Förmögenhets-skatten är avskaffad, möjligheten till visstidsanställning har förbättrats och momsredovisningen har förenklats, för att ta några exempel.

För jordbrukare kommer livet att bli lite enklare när man bara behöver lämna uppgifter till en myndighet i stället för till fyra. Näringslivets regelnämnd uppskattar att de hittills genomförda förslagen och de som är aviserade kommer att lätta företagens regelbörda med 10 miljarder. Vi är alltså på god väg.

I dag presenterar näringsministern ytterligare 400 förenklingsförslag från samtliga departement.

Kontrasten när Thomas Östros föreslår att arbetsgivare ska rapportera in arbetsgivaravgifter för varje enskild anställd i stället för för de anställda gemensamt är slående. Den förre skatteministern klampar in som

Prot. 2007/08:96
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

en elefant i en porslinsbutik och sveper med ett öronbedövande kras effektivt ned allt som kunde likna en företagarvänlig politik.

Herr talman! Utanförskapet bet sig fast och slog in en kil mellan dem som står innanför och dem som står utanför. Nu minskar alliansregeringen klyftorna och drar ut kilen som Socialdemokraterna slog in i det svenska välfärdssamhället. Tittar man i vårbudgeten ser man att förändringarna är allra störst för dem som har de allra lägsta inkomsterna, inte statistiskt utan dynamiskt, just för att det är de som kommer in på arbetsmarknaden.

Jag är stolt över att stå här i dag och se att vi leder landet i rätt riktning. Det har blivit mer lönsamt att arbeta och lättare att betala skatt. Det har blivit lättare att vara miljövänlig. Det har blivit lättare att vara ung på arbetsmarknaden. För dem som fortfarande står utanför är chansen att få jobb bra mycket större i dag än förut.

Vi återupprättar arbetslinjen och börjat klättringen mot full sysselsättning.

Herr talman! Det har helt enkelt blivit lite lättare att andas i Sverige.
(Applåder)

Anf. 4 JOHAN PEHRSON (fp):

Herr talman! Folkpartiet gläder sig åt att vårsolen bryter igenom alltmer och lyser över Sverige och faktiskt över den svenska nationalekonomin, detta trots att den internationella finanskrisen och kostnadskrisen också kommer med moln på vår himmel.

För de allra flesta människor är det här en helt vanlig dag. Man går till jobbet, man går till skolan, någon går till dagverksamheten i sitt äldreboende och Samhall slår upp dörrarna för viktig verksamhet för funktionshindrade. Men det är inte alla som klarar sig själva.

Beprovd personal i omsorg, sjukvård och hos polisen försöker minska livets orättvisor och minska lidandet för enskilda människor. Välfärdssamhället har denna dag ännu inte tagit lunch, mina vänner.

Den lilla inledningen beskriver verkligheten utanför kammaren. Här inne ska vi prata teori och ekonomisk politik för 2009. Vi ska diskutera inriktningen på den vårproposition som i dag har lagts på riksdagens bord. Den följer den budgetlag som de flesta partier i riksdagen var överens om för ett antal år sedan. Vi ska prata om inriktningen. Till hösten kommer detaljerna. Varje budget har ett beslut.

Jag är därför lite förbryllad över att man frågar efter konkreta åtgärder nu. Jag ser konkreta åtgärder i Sverige, utanför det här huset, varje dag. Det handlar om insatser för psykiatri och insatser för tullen. Vi pratar om tandvården. Vi pratar om pensioner som räknas upp. Vi pratar om allt fler människor som går till jobbet och som får mer pengar i plånboken.

Jag hade i morse förhoppningen att vi skulle kunna enas om att Sverige, tack vare regeringens politik och goda blocköverskridande strukturatgärder som det har fattats beslut om här i riksdagen tidigare, i dag är bättre rustat för den internationella ekonomiska oron än många andra länder.

Men så blir det tyvärr inte. Jag kan konstatera att när dagens opposition satt i regeringsställning klagade den över att det fanns så många dysterkvistar i politiken. Nu är man lika dystert som ett sämre, eller bättre, drama av Lars Norén – väldigt dystert alltså.

Regeringen levererar förutsättningar för jobb, välbild och långsiktigt hållbara trygghetssystem. Statens finanser är mycket starka, och kommunerna har haft hyggliga år. Det tänker vi inte be om ursäkt för. När vi nu går vidare för att utveckla välfärdssystemen och de välbildsgrundande krafterna i vårt land tänker vi avkräva oppositionen tydliga besked.

Vad innebär era förslag för vanliga skattebetalares plånböcker? Vad innebär era förslag för välfärden i kommunerna på sikt? Vad innebär de för statsskuldens framtida utveckling? Vad innebär de för pensionernas värdeutveckling?

Vi hoppas och vi vill att Thomas Östros ska inse att det här är en proposition som visar inriktningen och att det i höst kommer åtgärder från regeringen när det gäller balanserade skattesänkningar och nya välfärdsåtgärder.

Vi och omvärlden kan se hur hundratusentals människor i Sverige har kunnat lämna utanförskap och komma närmare in i samhällsgemenskapen. Det är fler människor som får bygga välfärd och solidariskt betala skatter för att finansiera just välfärdstjänster. Samhället hålls bättre ihop, som finansministern var inne på. "Alla ska med" blir på något sätt på riktigt. Fler kan skapa och vi får mer att fördela.

Här går väl den riktiga skiljelinjen i dagens debatt. Ska vi bygga för framtiden eller ska vi fördela hela överskottet på en gång? Skiljelinjen kan också beskrivas som att man ser Sveriges styrkor eller försöker blunda för dem.

Jag tillstår gärna att den internationella oron är betydande. 6 000 miljarder kronor beräknas kunna gå upp i rök till följd av finanskrisen. Det är rätt mycket pengar. Det är ungefär två svenska bnp på två år.

Mat- och energiprisernas ökningar riskerar att öka svälten för världens fattiga. Hos oss kan vi delvis parera detta med hyggliga löneökningar och uppräknings av pensioner, men visst irriteras vi alla över det. Det är därför världen ser ut som den gör, och det är i huvudsak därför som Riksbanken i Sverige tvingas höja räntan.

Våra grannar har dock tuffare tider. Island och flera av de baltiska staterna ligger rejält pyrt till i den internationella krisens spår. Tillväxten rasar kraftigt, och den internationella finanskrisen bankar verkligen på dörren.

Den svenska kronan står stark. Räntorna är relativt sett hyggligt låga i Sverige jämfört med många jämförbara länder om man ser till vad bankerna får låna till. Internationella bedömare ger Sverige ett gott och högt betyg.

Vi har inte kommit hit av en slump. Det vill jag understryka. Det är inte något vi kan ta för givet. Sverige har ridit på goda konjunkturer förr, men tillfället har spelats bort av lättsinniga politiska företrädare. Politiken har förr medverkat till bubblor också hos oss. Det är viktigt att påminna om det.

Alliansregeringen har, som sagt, drivit en ansvarsfull finanspolitik. Trots en god internationell konjunktur under några år har vi lyckats fokusera på strukturella reformer för bättre hälsa, bättre fungerande arbetsmarknad, utbildningsreformer och mer tillväxtinriktad jobbpolitik och dessutom ett mer rättvist och väl fungerande skattesystem.

Strategiska skattesänkningar har finansierats för att minimera risken för överhettning i en stark konjunktur. Följden har blivit bättre disponibel inkomst för medborgarna, högre pensioner, historiska omfamningar – som jag sade tidigare – av människor i utanförskap, det vill säga resultat på riktigt.

Detta har vi kunnat uppnå samtidigt som vi kan se att det finansiella sparandet är starkt. Det är en viktig del som kom fram av den här vårpropositionen. Vi har kunnat konstatera att statsskulden förhoppningsvis kommer att halveras. Det innebär lägre kostnader för medborgarna och ökad frihet för kommande generationer. Det är en viktig del av det ansvar som vi här i kammaren har att ta.

När det gäller välfärdsreformer för äldre, kvalitet i sjukvården, psykiatri, skolan och tandvården har vi förhoppningsvis bara börjat. Den generella välfärdens hörnstenar fortsätter att vara gemensamt finansierade och bättre finansierade eftersom fler människor går till jobbet och fler människor är sysselsatta.

Låt mig återkomma till det.

Inte minst Folkpartiet har i den här regeringen och tidigare tagit ansvar för att möta Sveriges långsiktiga utmaningar och de problem som människor står inför. De långsiktiga utmaningarna har varit och fortsätter att vara utanförskapet. De fortsätter att gälla den demografiska utmaningen – allt fler blir äldre, och allt fler är friskare. Hur ska det finansieras när det gäller omsorg för våra äldre? Vi pratar om världens integration, det vill säga globaliseringen, som påverkar Sverige varje dag. Vi pratar om klimathotet.

Det är fyra centrala framtidsutmaningar som vi delar med många andra länder, men som den här regeringen gör allt för att möta varje dag i praktisk politik.

Vi vill vara försiktiga. Prognoser är osäkra. Vi vet att svensk ekonomi bromsar in, inte minst till följd av det världsekonomiska läget.

Regeringen pekar på att Sverige med ett huvudalternativ klarar sig hyggligt kommande år. Jag pratade med dem på teknikföretagen. De visar att exporten dock fortsätter att öka nästa år, även om det går långsammare.

Ekonomistyrningsverket redogjorde i sin senaste prognos för det rekordöverskott i statsfinanserna som nu finns tack vare att vi har flyttat människor från utanförskap till innanförskap och samhällsgemenskap. De jämför med krisen 2001–2002. Om jag inte minns fel var Thomas Östros minister då. Då blev det rejäla underskott och en ökad statsskuld. Vi försöker nu möta detta och se till att det inte händer igen. ESV påpekar också att det kan vända väldigt fort. Det är också därför som vi kommer att göra avvägningar när vi lägger fram höstens budgetproposition.

Folkpartiet menar dock att vi är inne på rätt väg. Regeringen pekar på att stärkta tillväxtmöjligheter för att varaktigt höja sysselsättningen är det

bästa sättet att värna välfärdsreformer och trygghet i framtiden. Det finns ingen genväg.

Thomas Östros pratade förut om vad som värnade välfärden och sade att det nu skulle bli sämre i våra kommuner och landsting. Sysselsättningen är helt avgörande för våra skatteinkomster, och vi vill att de ska vara många och stora så att vi kan göra bra saker för svenska folket. Det centrala elementet för välfärd i våra kommuner är att människor går och jobbar.

Vi fortsätter vår linje med jobbpolitiken. Folkpartiet gläds särskilt åt att vi nu för en tydlig diskussion om att också minska den statsskatt som indirekt lägger en hämsko på många människor som i dag har en alldeles för låg så kallad utbildningspremie. Det handlar om många människor som bygger Sverige, som lyfter Sverige, varje dag. Jag pratar om poliser, sjuksköterskor och lärare med några år i yrket. Det är helt avgörande att de får en bättre möjlighet att ta lite mer ansvar, göra en extra insats och kanske vidareutbilda sig.

Vi pekar på infrastrukturen och forskningen. Som finansministern var inne på lyfter vi fram grundskolans centrala roll. Det utanförskap vi ser i dag beror rätt mycket på att många ungdomar slagits ut ur grundskolan och gymnasieskolan. Det försöker vi råda bot på. Vi investerar nu. Vi ökar rättvisan. Ett kunnigare Sverige gynnar alla.

Vi lyfter fram och pekar på angelägna sociala reformer. Vi pekar på psykiatrin, äldreomsorgen och pensionärernas ekonomiska situation, och då de sämst ställdas, som någon tidigare var inne på.

Herr talman! Vilken väg ser då oppositionen? Vi struntar i välfärden, sade Thomas Östros, i tv i morse. Men hallå! Det är ju en spark på alla de människor som faktiskt levererar välfärd utanför det här huset just nu. Det gör inte vi här. Vi kan möjligtvis bygga förutsättningar för välfärd. De känner inte igen detta. De levererar välfärd på sjukhem, i skolor och på polisstationer just nu och gör ett fantastiskt jobb.

Efter att ha hört sådan retorik började jag leta lite efter företrädare till Thomas Östros. Jag fick hålla på ett tag innan jag hittade något mer tankvärt. Det blev faktiskt Kjell-Olof Feldt som i boken *Alla dessa dagar* träffsäkert beskriver dåtid men också nutid: Vår politik, det vill säga Socialdemokraternas, bestod nästan enbart av reaktioner. För det mesta var de arga. Vi lade visserligen fram motförslag som ofta var mycket ambitiösa och omfattande men de följde ingen mer långsiktig strategi och hängde därför inte alltid ihop.

Det känns, mina vänner, som om historien återupprepar sig.

Det här en proposition tom på innehåll. Men hallå igen! säger jag då. Vi har rekordhög sysselsättning, halverad statsskuld, mer pengar i plånboken för vanligt folk, ökad uppräknings av pensioner, fler poliser och stärkt och förbättrad välfärd i kommuner och landsting.

Jag brukar använda min hemkommun Örebro som exempel. Där styrde sossarna i tolv år. Ungdomsproblematiken finns också i Örebro. Det finns barn som hamnar illa, skadar sig själva och andra, men under tolv år hade sossarna inte enda socialsekreterare ute som jobbade som fältassistent på nätterna. Nu kommer det till i Örebro. Det blir åtta stycken som stärker välfärden och hjälper unga. Det ville Socialdemokraterna i Örebro också göra så klart, men de hade inga pengar. Den här regeringen levererar resultat på riktigt med riktig välfärd också i kommunerna.

Prot. 2007/08:96
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

En proposition tom på innehåll; den som sa't, han va't.

Det görs inget åt arbetslösheten. Men hallå än en gång! Den har minskat till historiskt låga nivåer. Vi tänker kämpa för att den prognos som vi redovisar i budgeten ska bli lägre. Vi gör allt vi kan för att rusta Sverige med jobbpolitik och tillväxtpolitik och se till att vi får så få arbetslösa som möjligt. Vi om några har ju sett vad arbetslösheten kan göra med människor, med deras självbild och med deras självförtroende. Skillnaden är att vi försöker göra någonting varaktigt åt den och se till att den minskar. Vi hörde finansministerns uppräknings. Den minskar nästan i alla element. Men det är klart att vi påverkas också av omvärldens utveckling. Vi är också oroade över internationell påverkan på Sverige.

Mina vänner! Jag tror att vi är rätt på väg. Folkpartiet kommer att se till att vi i budgetpropositionen får en bra balans mellan vettiga strategiska skattesänkningar för ökad välfärd och tillväxt. Vi kommer att se till att viktiga satsningar också görs.

Jag vill avslutningsvis tacka Anders Borg och mina andra kolleger i alliansregeringen för att vi får göra detta viktiga arbete tillsammans. Jag tycker att det är glädjande att se att vi har god anda. Vi har högt i tak, och vi fokuserar på resultat som levereras. Vi i Folkpartiet kommer att fortsätta att driva på för det som har varit vår devis under många år: Frihet och rättvisa.

(Applåder)

Anf. 5 STEFAN ATTEFALL (kd):

Herr talman! Mina vänner på den politiska vänsterkanten brukar tala mycket om rättvisa, och det är i och för sig bra. Rättvisefrågorna är viktiga. Men det märkliga i vårt land är att det ofta blir en diskussion om bidragskronor och bidragsprocent inte om hur vi lyckas bryta utanförskap. Tydligt räknas inte alltid om vi lyckas hjälpa människor från arbetslöshet, långtidssjukskrivning och förtidspension in i ett arbetsliv där de kan försörja sig själva och få makt över sina egna liv.

Det är därför jag förundras över Socialdemokraterna och deras stödpartier. De hade makten i tolv år. De har pratat om rättvisa och arbete, men resultatet blev ganska magert trots många goda ekonomiska år. Ett exempel är att under Socialdemokraternas tid vid makten ökade orättvisorna mätt som inkomstspridning och förmögenhetskoncentration till stor del beroende på en misslyckad jobbpolitik.

Vi ser nu hur sysselsättningen stiger kraftigt. Vi har aldrig haft fler arbetade timmar i vårt land än just nu. Arbetslösheten är den lägsta på 16 år. Utanförskapet, mätt i antal personer omräknat till helårstal, har sjunkit med 120 000 under 2007. Det är den största minskningen sedan man började mäta. I antal människor, antal enskilda individer, är det ännu fler eftersom man kan räkna in exempelvis två som varit arbetslösa ett halvår vardera som en i de här beräkningarna. Det är alltså många människor som nu slipper gå arbetslösa, vara sjukskriva eller i olika stödprogram. De har nu arbetskamrater, kan försörja sig själva och har fått ökad makt över sina egna liv. De upplever nu en större rättvisa och trygghet än under de socialistiska regeringsåren.

Så här beräknas det fortsätta framöver om än i en lugnare takt. För varje dag som går får allt fler människor lämna bidragsförsörjning till förmån för arbetsinkomster.

Thomas Östros skröt mycket över att jobben som kom under 2007 var den förra regeringens förtjänst. Det är märkligt att Socialdemokraterna under tolv år lyckades skapa en politik som gav utdelning först när de lämnade makten.

Tittar man på ett antal siffror ser man att den öppna arbetslösheten var högre 2006 än exempelvis 2002. Det talas om de jobb som kom under 2006. Många av dem var faktiskt tillfälliga arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Vi hade rekordmånga människor i arbetsmarknadspolitiska program ett högkonjunkturår som 2006. Nu är vi nere på mer normala nivåer som också Socialdemokraterna har haft tidigare år.

Det talas mycket om att vi har minskat lite grann på antalet platser i kommunal vuxenutbildning. Vi är tillbaka på samma nivåer som gällde före Kunskapslyftet, en åtgärd som vidtogs därför att vi hade en mycket besvärlig arbetsmarknad på 90-talet. Vi är tillbaka på mer normala nivåer. När ska man ha många människor i vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska program? Jo, när det är lågkonjunktur, inte när det är högkonjunktur, vilket verkar vara socialdemokratins omvända recept.

I den här ekonomiska vårpropositionen är det tydligt att Sverige står mycket starkare rustat än många andra länder. När det stormar ute på de finansiella världshaven skvalpar det bara lite lätt i den svenska viken. Vi har skyddat oss ganska bra från stormen genom stabila statsfinanser, en extremt ansvarsfull ekonomisk politik under senare år och väl fungerande finansiella institutioner.

Därför kan regeringen redan nu avisera att budgeten för 2009 kommer att innebära satsningar på välfärd, på psykiatrin, på skolan, på forskning, på vägar och järnvägar och, vilket jag tycker är särskilt glädjande, också på pensionärerna.

Vi kristdemokrater har en tydlig strategi för att förbättra de äldres situation i vårt samhälle. För det första gäller det att få i gång jobben så att en stark ekonomisk utveckling skapas. Utanförskapet på arbetsmarknaden var också den stora utmaning som den nya regeringen hade att angripa efter valet 2006. Om vi får i gång jobben ökar resurserna för välfärdssatsningar och pensionerna stiger på grund av de kopplingar som finns mellan den ekonomiska utvecklingen och pensionssystemet. Prognosen visar nu också på rekordstora höjningar av ålderspensionen under kommande år.

Låt mig ta ett exempel. Medan pensionen i genomsnitt steg med 160 kronor per månad under socialdemokratiskt styrda 2005 ökar pensionerna i år med i genomsnitt 330 kronor per månad och ytterligare 500 kronor per månad 2009. Mycket av detta sker tack vare jobbpolitikens effekter. Det är viktigt att komma ihåg som en grund för den här debatten.

Parallellt med detta har vi tagit initiativ till en långsiktig satsning på äldreomsorgen. Mer valfrihet, högre kvalitet och en värdigare omsorg är målet för politiken. Exempel på vad som hittills genomförts är äldreminister Maria Larssons stimulanspengar för att öka kvaliteten inom äldreomsorgen, det ekonomiska stödet för byggande av fler äldreboenden, som minskade i rask takt under Socialdemokraternas tid vid makten, och utredningar om att införa en värdighetsgaranti inom äldreomsorgen och att kunna göra ett fritt val av hemtjänst och äldreboende. Dessutom har vi förbättrat bostadstillägget för pensionärer.

Prot. 2007/08:96
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Trots dessa åtgärder, trots den förbättring som pensionärer som grupp får på grund av att fler kommer i arbete, återstår mycket att göra. Nu är det dags att också pensionärerna får del av ett extra standardlyft, och det gäller inte minst de som har de minsta marginalerna. Därför är det oerhört glädjande för mig som kristdemokrat att notera att regeringen i denna ekonomiska vårproposition aviserar just en satsning på pensionerna i höstens budget.

Herr talman! Förutom rättvisa är trygghet ett signalord framför andra i den politiska debatten, men få ord missbrukas så ofta som just trygghet. Och sällan definieras vad som menas med trygghet, men vi får ganska ofta veta att den hotas, om man får tro oppositionen. Ja, om man får tro oppositionen innebär alla förändringar ett hot mot tryggheten. Varenda strategisk skattesänkning som vi gör för att främja tillväxt och utveckling hotar tryggheten. Varje åtgärd som ökar sysselsättningen hotar också tryggheten, påstår vänstersidan. Det är tydligen bara stillastående och passivitet som inte hotar tryggheten.

Men den trygghet som Socialdemokraterna och deras stödpartier talar om är en förrädisk trygghet, ja kanske till och med en farlig trygghet, om den äventyrar det framtida välståndet.

Trygghet betyder ju att vara trygg, att vara säker, att vara tryggad. Det är ett fint ord, och det förmedlar någonting mycket viktigt. Att vara trygg handlar om säkerhet mot yttre faror, men att vara trygg handlar också om ekonomisk och social trygghet. Därför är alla partier överens om att det ska finnas ett socialt skyddsnät, en säkerhet när det av olika skäl uppstår en kris. Men denna trygghet kan aldrig hålla i längden om inte jobben kommer i växande företag.

Vi har alla perioder i våra liv när vi är svagare och behöver trygghetsnätet, men det här nätet ska samtidigt inte vara så finmaskigt att det blir en hängmatta. Vi måste kombinera allas trygghet med allas ansvar efter vars och ens resurser och förmåga.

Det fel som Socialdemokraterna har gjort är att de har velat skapa trygghet för Sveriges folk genom att vingklippa medborgarna. De har vingklippt enskilda människors frihet genom att beskatta låg- och medelinkomsttagare hårdast i hela världen. De har vingklippt människors möjlighet att komma ur utanförskap och bidragsfällor. De har vingklippt människors möjlighet till egenmakt och självförsörjning. I jakten på trygghet har otrygghet skapats för många.

Jag säger inte att motiven har varit felaktiga eller onda, men effekten har blivit vingklippta medborgare främst synligt hos alla dem som hamnat i bidragsförsörjning och utanförskap trots att de inget hellre vill än arbeta.

Vi kristdemokrater vill stärka varje enskild människa så att de har egna vingar som bär dem. Vi vill ge dem frihet och förmåga att använda sina vingar för att skapa förutsättningar för egenmakt och egenförsörjning. Därför är det fantastiskt att se hur allt fler människor nu lyfter och upplever att deras egen kraft bär dem och att deras egna vingar bär.

(Applåder)

Anf. 6 ULLA ANDERSSON (v):

Herr talman! Sverige är ett rikt land, säger finansministern i talarstolen och sparkar lite hårdare på sjukskrivna och arbetslösa. Sverige står på en solid grund, säger finansministern och blundar för att folket vill stå på en solidarisk grund.

Herr talman! Vi vill ha bättre välfärd och inte sänka skatter. Det är vad folket säger. Enligt en omfattande opinionsundersökning från Sveriges Kommuner och Landsting säger nio av tio svenskar att de vill ha bättre kvalitet i vården, skolan och omsorgen. Åtta av tio är till och med beredda att betala högre skatt om det behövs. Mindre än en av tio föredrar sänkt skatt, för välfärden är viktigare än skattesänkningar. Det betyder att väljare av alla politiska färger vill se en annan politik än den regeringen presenterar. Men den regering som skulle vara en lyssnande regering har satt på sig både öronproppar och hörselskydd för att slippa höra och ropar unisont i munnen på varandra: Sänk skatten! Sänk skatten!

Jag förstår varför folk föredrar förbättrad välfärd före sänkt skatt. Nyligen tillbringade jag ett antal dagar på Bollnäs sjukhus eftersom en mycket nära och kär anhörig vårdades där för stroke. En oerhört kunnig, kompetent och omsorgsfull vårdpersonal gjorde allt de kunde och mer därtill för att klara de intagna som även låg i fullbelagda korridorer utan att extrapersonal sattes in. Det fanns inte avlastning att få på något närliggande sjukhus heller. Så visst kan jag förstå de vårdanställdas kamp för högre löner.

En annan verklighetsbild är att i dagens Sverige sitter äldre människor och ringer till larmcentraler i sin ensamhet och får antidepressiva medel i stället för social omsorg och ett värdigt liv på livets upploppssträcka. Barnfamiljer vräks, studerande får leva under skälig levnadsnivå och bland ensamstående föräldrar och flyktingfamiljer ökar barnfattigdomen.

SCB skrev för ett tag sedan: Aldrig har de ekonomiska klyftorna varit större i Sverige. Det är det folk ser när det säger: Vi vill ha bättre välfärd och inte sänka skatter.

Moderaterna har nyligen haft stämman på temat: Välkommen till verkligheten! Det kunde ha ingivit hopp, men den moderata verkligheten verkar inte stämma överens med vanligt folks. Moderaterna tycker att välfärden är för omfattande, de sociala försäkringssystemen för trygga och skattetrycket för högt. Ja, i alla fall i de översta, mansdominerade inkomstskikten. Därför har de använt överskotten och besparingar till skattesänkningar på 75 miljarder samtidigt som de fryst statsbidragen till kommuner och landsting och till och med planerar att sänka dem. Samtidigt skriver regeringen i den ekonomiska vårpropositionen att kommunernas ekonomi redan nästa år är negativ.

Regeringen använder dessutom den åldrande befolkningen, som borde vara något positivt, som ett hot mot välfärden och säger att lösningen är privatiseringar, prioriteringar och försäkringslösningar. Det ekonomiska målet är tydligt. Välfärdens andel av ekonomin ska minska, och därmed är det plånboken som ska styra och inte behoven. Samtidigt ropar de fyras gäng med en mun ut: Sänk skatten! Sänk skatten! Och folkets vilja till förbättrad välfärd negligeras.

Klimatförändringarna berör alla, och vi är många som känner en stor oro. En nyligen utgiven rapport visar att utsläppen till och med är större

Prot. 2007/08:96

15 april

*Bordlägningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

än de värsta scenarierna som FN:s klimatpanel presenterade. Miljömålsrådet bedömer att fler än hälften av de 16 miljökvalitetsmålen är mycket svåra eller inte ens möjliga att nå med den här politiken till år 2020.

En enig klimatberedning föreslog bland annat att kapaciteten på järnväg ska öka med minst 50 procent till år 2020 för att vi ska nå utsläppsmålen. Statsministern åker gärna till andra länder för att uppmana dem att göra kraftinsatser, men sedan åker han hem och urholkar naturvården och miljöhänsynen i skogen, skjuter på redan planerade järnvägsinvesteringar, satsar på stora motorvägsbyggen och lämnar sedan över ansvaret för miljö- och klimatpolitiken till marknaden. Det behövs ett samhälleligt ansvar för att möta och stoppa klimatförändringarna. Regeringen kan inte luta sig tillbaka, lägga armarna i kors och hoppas på att marknaden ska fixa det. Marknaden har inte det ansvaret och ska inte ha det heller. Det är ni som har ansvaret. Ta det! Det är vad folk förväntar sig.

Ni försöker dessutom lämna över ansvaret för att bygga infrastruktur på kommuner, landsting och regioner, samtidigt som ni fryser statsbidragen dit. Som en sista förolämpning mot hela det senaste årets debatt om klimatfrågorna avrundar ni det hela med att flytta ytterligare pengar från järnvägsbyggen till att bygga mer motorväg. Ni skriver till och med i propositionen att en större del av investeringarna ska ske inom vägsektorn. Det är inte en seriös attityd år 2008, när klimatfrågan har förklarats så tydligt att till och med George Bush börjar justera sin linje. Ni pratar grönt, men i verkligheten satsar ni svart – asfaltsalliansen, utsläppsalliansen.

Vilka framtidssatsningar en regering gör, och hur en regering väljer att möta en lågkonjunktur, säger en hel del om vilket samhälle den vill bygga. Därför är det oerhört många som känner stor oro när produktiviteten i näringslivet är negativ och vi är på väg in i en lågkonjunktur. Regeringens svar på problemen blir att sänka skatten. Sedan den allmänna folkskolans införande har vi den första regeringen som har som uttalat politiskt mål att sänka utbildningsnivån. Men gott folk, regeringen nöjer sig inte med detta, utan regeringen säljer ut våra gemensamma tillgångar och lägger oerhört stora resurser på att stimulera fram en lågproduktiv och lågavlönad privat tjänstesektor, vilket är kontraproduktivt för utvecklingen i en välfärdsstat.

Tänk om vi hade haft en offensiv framtidsinriktad regering. Då hade vi satsat på en utbyggd kollektivtrafik och en 50-procentig ökning av järnvägsinvesteringarna, precis som Klimatberedningen föreslog. Vi hade kunnat införa bostadsstöd för att bygga bort bostadsbristen. Vi hade kunnat satsa på energisnåla hyresrätter med rimliga hyror. Vi hade sett offensiva arbetsmarknader och näringspolitiska insatser samt en utbyggd samhällsservice och bredband så att hela Sverige kan leva. Utbildningspolitiken hade byggt på allas rätt till kunskap och främjande av högre utbildning. Vi hade möjliggjort satsningar på ny miljöteknik, såddkapital för att finansiera nya områden och infört en investeringsbudget i staten, precis som alla hushåll, företag och kommuner har, och lånefinansierat till vår infrastruktur i järnväg i stället för att ställa barnomsorg mot järnvägsinvesteringar, som regeringen gör.

Då hade vi ingjutit framtidsstro i människor. Men inget av detta ser vi. Frågan till regeringen måste bli: Är detta de försuttna chansernas politik?

Regeringens cyniska politik har inneburit att vi har fått en stor grupp nyfattiga. Det är en grupp som domineras av kvinnor. De har fått sänkta ersättningsnivåer i sjukförsäkringen och a-kassan. Det är de som betalar borttagandet av förmögenhetsskatten och skattesubventionerad hemhjälp för högavlönade män. I en borgerlig värld är det lätt, om man är välbeställd, att köpa sig fri från sitt ansvar. Man kan till och med få en skatte-subvention till det.

Drygt 400 000 har lämnat a-kassan efter de kraftiga avgiftshöjningarna och står i dag utan försäkringsskydd. Som lågavlönad kvinna i Kommunal eller Handels är det oerhört tufft. Den fråga man måste ställa till Anders Borg i dag är hur en kvinna som är medlem i Hotell- och Restaurangfacket, och som har en medelarbetstid som uppgår till 52 procent och som inte får stämpla upp till heltid, ska klara sig när hon måste välja mellan mat för dagen och a-kasseavgiften.

Hur ska kvinnorna på Kvinnojouren i Motala klara sig? Det är kvinnor som misshandlats av sina män, som inte får ersättning från sjukförsäkringen. I det nya, tuffa Sverige växer klyftorna med rasande fart. Det är ert Sverige i verkligheten.

Sjukdom är saklig grund för uppsägning. Efter sex månader kan du sägas upp om du har varit sjuk. Tidsgränser och åtstramningar i den nya så kallade rehabkedjan kommer att innebära ett ökat behov av socialbidrag och kan väl bättre beskrivas som en utsorteringskedja.

Av den ekonomiska vårpropositionen framgår att de av regeringen genomförda förändringarna av sjukförsäkringen i kombination med Försäkringskassans strikta rutiner bedöms ha en dämpande effekt på sjukfrånvaron. Det är kallt och klart.

Kristdemokraterna i Ulricehamn är oroad, och de skriver om den nya utsorteringskedjan att de ej kan förstå hur detta synsätt är förenligt med kristdemokratisk politik att värna den lilla människan.

Folkpartisterna hukar i stolarna när socialförsäkringssystemet görs om. Johan Pehrson hänvisar i stället sjuka människor till socialbidrag. Folkpartiets löfte om återställande av sjukförsäkringen tycks långt borta. De ser inget. De hör inget. Därför säger de inget. Det tycks vara den nya strategin från Folkpartiet när sjukförsäkringen skjuts i sank.

De borgerliga partierna lanserade begreppet utanförskap under valrörelsen 2006. Problembeskrivningen fick ett tydligt gensvar i väljarkåren. Visst är det ett oerhört stort problem att färre människor i dag än för 20 år sedan försörjer sig genom eget arbete. Beror det på att välfärdssystemen är för generösa och därför håller kvar människor i så kallat bidragsberoende? Det är regeringens förklaring. Eller beror det på att arbetsmarknaden i dag stöter ut fler människor jämfört med tidigare och att den ekonomiska politiken övergav målet om full sysselsättning som överordnat mål under 90-talet? Sedan dess har vi haft arbetslöshetsnivåer som vi tidigare inte har varit vana vid.

Det här är de helt avgörande frågorna för den ekonomiska politiken. För den regering som väljer det första svaret är lösningarna sänkta ersättningar i a-kassan och sjukförsäkring samt hårdare krav på dem som drabbas av arbetslöshet eller sjukdom. Men sänkta ersättningar i a-kassan och sjukförsäkringen leder självklart inte i sig till fler arbeten i verkligheten. Detta inser även regeringen. Strategin är att med hjälp av olika åtgärder, som att sänka ersättningsnivåerna i arbetslöshets- och sjukför-

säkringen, ställa hårdare krav på de arbetslösa och slå sönder den fackliga organiseringen, pressa de lägsta lönerna nedåt. Men det kan ni inte erkänna eftersom ni då inte blir omvalda.

Samtidigt med detta minskar regeringen de arbetslösas möjligheter till förkovran, allt i syfte att pressa fram låglönejobb, tvinga de arbetslösa att ta dessa och skapa ett hårdare klassamhälle. Men regeringen tror inte ens själv på sin politik, utan säger att arbetslösheten återigen stiger och att den totala arbetslösheten bedöms bli hela 6,4 procent nästa år. Samtidigt blir personer som är för sjuka för att arbeta tvingade ut på arbetsmarknaden på grund av försämringarna i sjukförsäkringen.

Det kunde vara annorlunda. Vi kunde ha haft en ekonomisk politik som byggde på en insikt om att det är nu vi behöver göra framtidsinvesteringar och att alla människor behövs. Vi är människor, både ömtåliga och starka på samma gång. Tage Danielsson sade att det behövs tusen droppar för att hålla en endaste droppe oppe.

Jag vill gärna sammanfatta regeringens ekonomiska politik med att framhålla vad Groucho Marx sade, nämligen att politik är konsten att leta trubbel, hitta det överallt, ställa missriktade diagnoser och sätta in fel åtgärder. Det är en rätt träffande beskrivning av en borgerlig politik, eller hur?

Ni är en lyssnande regering, säger ni. Men vi ska ger er en chans till. Jag håller här i en opinionsundersökning, och här framgår det vad folk tycker om att ni fortsätter med skattesänkningarna. Jag räknar med att ni ska läsa den och ta till er av den. Inte för att jag tror på det, men det sista som överger en är hoppet, brukar min dotter säga. Det här är bra kvällsläsning för en regering i jakt på opinionen men som befinner sig långt från verkligheten. Behöver ni ytterligare hjälp? Hör av er!
(Applåder)

I detta anförande instämde Egon Frid och LiseLotte Olsson (båda v).

Anf. 7 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Herr talman! Det budgetförslag som vi i dag diskuterar vilar på två ambitioner som regeringen säger sig ha, nämligen att få fler människor i arbete och att minska utanförskapet. Dessa mål tycker vi i och för sig är bra och hedervärda. Men problemet med den borgerliga budgeten ligger inte i ambitionerna utan i de verktyg man använder sig av. Dessutom verkar man tyvärr ha ett tredje mål, och det är att göra livet svårare för människor som redan har det svårt.

Man lägger nu fram en budget där man sätter sin lit hårt till skattesänkningar för att få folk i arbete. Det grundläggande antagande som det här bygger på är att människor inte arbetar för att de tjänar för lite på att göra det, och inte att de inte arbetar för att de inte har jobb eller för att de är sjuka.

Det här är en budget som bygger på en mycket negativ människosyn. Det är tyvärr en ekonomisk politik som inte löser de relevanta problem som samhället står inför, vare sig för människor eller för miljö.

Herr talman! Regeringen har talat mycket om det så kallade utanförskapet, både under valrörelsen och under den här mandatperioden. Ja, det kanske är det mest frekvent använda ordet i den här debatten från de borgerliga företrädarna.

Att bryta utanförskapet sägs vara en av de viktigaste prioriteringarna i inriktningen av den ekonomiska politiken. Detta begrepp används mer och mer som om det vore en vedertagen statistisk grupp eller ett tydligt definierat problem. Därför bör detta också granskas närmare: Vilka är det egentligen som är utanför? Vad är det för gemenskap de är utanför?

Att vara utanför är ett begrepp som är starkt och som väcker känslor. Det är ett effektivt begrepp, som träffar rätt i maggropen. Jag tror att alla kan minnas hur det var på rasten i skolan, att stå i ett hörn av skolgården och vara utanför och titta på de andras lek. Man vill naturligtvis inte känna sig utanför. Men utanför är tydligen precis det man ska känna sig om man är sjuk eller arbetslös i alliansens Sverige. Det är något helt annat än tanken att människor skulle kunna känna trygghet om man råkar ut för sjukdom eller arbetslöshet, men det kanske har blivit omodernt.

Nu måste jag varna för att det kanske blir lite krångligt och tekniskt, så lyssna noga om ni ska hänga med. Det visar sig att det är krångligt när man fördjupar sig i vad regeringen menar med utanförskap.

I budgeten säger man i några noter att utanförskapet mäts som antalet helårsekvivalenter försörjda med olika sociala ersättningar. Det kallas dessutom i budgettexten missvisande "antal personer". Många av dem som på det här sättet räknas in är individer som är frånvarande en mycket kort del av året, till exempel på grund av en kort tids sjukdom eller en kortare tids arbetslöshet. Om till exempel de anställda på en arbetsplats med 40 personer är sjuka en vecka var under året läggs detta ihop till en helårsekvivalent, och vips är det en person i utanförskap i Borgs tabeller.

Regeringens utanförskapsprat betyder inte alls att man har identifierat problem hos individer som man säger sig vilja lösa och att man vill hjälpa människor att bli en del i den underbara samhällsgemenskap som Johan Pehrson talade om. Nej, här är jag rädd att jag måste göra er besvikna.

Alla som har varit sjuka eller arbetslösa, om så bara för en eller två veckor eller bara fyra dagar, räknas med i Borgs utanförskap. I iveren att göra nationalekonomiräkenskaper av människors problem slås alla ihop till en utanförskapsklump. Ja, man kanske kan sägas leva på bidrag om man har influensa i två veckor. Jag vet inte hur starkt utanförskap de människorna känner när man är tillfälligt sjuk och borta från jobbet. Det här visar på regeringens totala avsaknad av individperspektiv.

Om man på allvar vill hjälpa människor kanske man bättre måste definiera vilka de är och vilka problem man vill lösa. Även om jag tycker att man med rätta kan ifrågasätta användandet av begreppet utanförskap på det här sättet är kanske den grupp som många ändå skulle kunna acceptera att man sade var i ett utanförskap de som står väldigt långt ifrån arbetsmarknaden. Det handlar om människor som är långtidssjukskrivna eller långtidsarbetslösa – men inte någon som är hemma och är förkyld en vecka.

Om Anders Borg i stället fokuserade på de verkliga problemen kanske ni också skulle kunna formulera åtgärder som betyder förändring för dessa människor och inte bara fokusera på att få ned antalet helårsekvivalenter.

Herr talman! Regeringen målar upp en falsk problembild och har ingen politik som möter de verkliga problemen. Var finns människorna i den här budgeten? Reinfeldt säger sig resa ut i landet och lyssna på männi-

skor. Det är härligt att även Fredrik Reinfeldt har upptäckt det som har varit en stor del i de flesta politikers vardag länge.

Har Anders Borg också gett sig ut i verkligheten och studerat de problem ni säger er vilja lösa? Har du i så fall träffat några helårsekvivalenter?

I stället för att lösa relevanta problem leder regeringens politik till förstärkt utanförskap hos människor och till en ökad otrygghet. Det har skett kraftiga försämringar i det sociala skyddsnätet. Ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen har sänkts, och resultatet har blivit en sämre men dyrare försäkring, där mer än 400 000 människor har lämnat försäkringen. 1,4 miljoner människor saknar i dag en arbetslöshetsförsäkring och är helt hänvisade till kommunalt försörjningsstöd om de skulle förlora sitt arbete.

Hur, Anders Borg, är dessa människor nu rustade om det blir en lågkonjunktur och högre arbetslöshet?

Taket i sjukförsäkringen liksom nivån på den sjukpenninggrundande inkomsten har sänkts. Pensionärerna har inte fått del av några förstärkningar och är mycket besvikna på regeringen och kanske framför allt Kristdemokraterna.

Sammantaget innebär regeringens politik att man straffar människor som har det svårast. En sådan linje kan Miljöpartiet aldrig ställa upp på. Den förda politiken är osolidarisk och skapar otrygghet. I stället för att lösa riktiga problem förlorar sig Anders Borg i byråkratins och statistikens snårskog.

Dagens arbetsmarknad innebär stora krav på människor att kunna ställa om. Den ställer stora krav på människor att byta arbete, att vidareutbilda sig och att omskola sig. Men om man inte ger möjlighet till det kommer människor i förlängningen att hamna utanför arbetsmarknaden, eller kanske förpassas till regeringens nya form av resursjobb eller varaktigt samhällsnyttigt arbete.

För att människor ska klara av den här förändringen måste de i stället kunna förlita sig på att samhället finns där i samband med sjukdom och arbetslöshet och att det finns en trygghet. Men i stället för att utforma åtgärder som hjälper människor tillbaka till arbete sänker man ersättningsnivåerna och minskar på den kommunala vuxenutbildningen.

Man säger i budgeten att man vill att samhället ska hålla ihop. I stället ser man till att samhället håller på att krackelera. Regeringen pratar mycket men löser inte problem, vare sig för människor eller för miljö.

Herr talman! Bristen på en kraftfull klimatpolitik har varit uppenbar under mandatperioden. Regeringen förhalade klimatfrågan under hela 2007 med hänvisning till Klimatberedningen. Trots försök att skapa enighet i Klimatberedningen kring ett ambitiöst mål från Miljöpartiets sida misslyckades detta eftersom de borgerliga partierna inte kunde samla sig. Det mål som regeringspartierna till slut ställde upp på är alltför lågt och svarar inte upp mot det som verkligheten kräver.

Regeringen säger att det behövs globala lösningar. Givetvis är det så. Men för att man ska komma dit krävs det att länder med hög välfärd, som Sverige, går före och visar att det går att ha en god välfärd och en låg miljöpåverkan. Regeringen ställer krav på andra länder att minska utsläpp samtidigt som man själv aktivt planerar för och investerar i ökade utsläpp.

De viktigaste internationella åtgärder som Sverige kan vidta är att se till att inte en enda krona till i det här landet satsas på klimatförstörande investeringar. Varje krona ska gå till klimatsmarta investeringar, som kollektivtrafik, järnvägar, energisnåla hus och satsningar på förnybar energi. En grön politik med mycket klimatinvesteringar leder dessutom, enligt riksdagens utredningstjänst, till fler jobb och en starkare ekonomi än regeringens budget.

Regeringen säger tydligt i budgeten att "en större del av investeringarna ska ske inom vägsektorn" när det gäller infrastrukturen. Detta går stick i stäv med all klimatpolitik. Så långt sträckte sig Moderaternas nyväckta klimatengagemang. Direkt när miljö kommer i konflikt med annat får det, som tidigare, stå tillbaka för traditionell betongpolitik.

Det är tydligt att ju mer konkret regeringen måste bli, ju mindre klimatåtgärder blir det. Det är klart att det är lätt att vara klimativän på en övergripande nivå och prata om globala avtal, men när det kommer till att göra avvägningar på investeringar i Sverige visar det sig vara svårare.

Det kanske tydligaste exemplet på regeringens klimatfientliga politik är den gigantiska investeringen i en ny sexfilig motorväg runt Stockholm, den så kallade Förbifart Stockholm. Enligt Vägverkets egna uppgifter kommer utsläppen av koldioxid att öka med 140 000 ton om Förbifart Stockholm byggs. Det kommer dessutom att kosta minst 25 miljarder kronor, ungefär lika mycket som det svenska samlade biståndet.

Dessa pengar skulle i stället för att satsas på klimatförstörande infrastruktur kunna satsas på klimatsmarta lösningar.

Forskare från KTH och Chalmers har dessutom visat att Förbifart Stockholm inte är samhällsekonomiskt lönsam. Sika, Statens institut för kommunikationsanalys, ifrågasätter i sitt remissvar till Vägverket behovet av förbifarten.

I budgeten sägs att regeringen ska lita mer till samhällsekonomiska analyser vid infrastrukturinvesteringar. Samtidigt föregår man i nästa andetag dessa efterlysta analyser och slår direkt fast att mer pengar i framtiden ska satsas på vägar. Den här omprioriteringen syns direkt i tilläggsbudgeten. Man drar bort 120 miljoner från järnvägssatsningar för att i stället satsa dem på vägar. Är detta de nya Moderaterna som skulle göra Miljöpartiet överflödigt? Ursäkta mig, Anders Borg, men jag är inte det minsta orolig!

Om ni ska lyssna på samhällsekonomiska analyser kanske ni kan börja med att titta på dem som redan har gjorts för Förbifart Stockholm.

Fru talman! Regeringen har i samband med flera av sina reformer brustit i beredningen av ny lagstiftning. Det finns många exempel på hur man har lagt fram förslag utan att tänka igenom dem ordentligt innan. Man drev igenom höjningen av egenavgifterna till a-kassan, vilket gjorde att hundratusentals människor lämnade försäkringen. Förändringen genomfördes utan att konsekvenserna utreddes och utan att det förslag om obligatorisk a-kassa som skulle motverka denna flykt ens hade börjat utredas.

Regeringen lovade nedsatta arbetsgivaravgifter för tjänsteföretagen. Det krävdes ett godkännande av EU. Man hann till och med lämna proposition till riksdagen innan man slutligen efter ett och ett halvt år fick säga att förslaget skrotades. Många företag som hade räknat in denna nedsättning känner sig självklart lurade.

I budgetpropositionen för 2008 aviserades försäkringar i sjukförsäkringen genom att man skulle sänka nivån till 75 procent efter ett år och i princip förbjuda avtalsförsäkringar över denna nivå. Detta förslag har regeringen nu också fått backa från. Den oro och osäkerhet som regeringen därigenom skapat kan tyvärr inte göras ogjord.

Även förändringen av fastighetsskatten har skötts på ett mycket tveksamt sätt. Först gör man i valrörelsen ett stort nummer av att man ska förändra och avskaffa fastighetsskatten. I stället för att bjuda in till en bredare översyn av fastighetsskatten och skapa möjlighet till en blocköverskridande lösning lanserade man förslaget innan det var färdigtänkt, och man blev tvungen att ändra det flera gånger under resans gång. Man fastnade för den kommunala avgiften. Nu i dag går Kristdemokraterna ut och säger att man vill ändra tillbaka detta och göra en ny förändring av fastighetsskatten. Man står inte fast vid det förslag ni lanserade efter många om och men.

De korta beredningstiderna, den korta remissomgången och oförmågan att lyssna in och vara flexibel är problematiskt. Kvaliteten på lagstiftningen blir sämre och riskerna för att politiken rivs upp i samband med ett val ökar. Regeringspolitiken är ryckig och svårförutsägbar. Det här är i längden ett hinder för ekonomisk utveckling och kraftsamling kring de viktiga utmaningar som samhället står inför och som regeringen borde ägna sin energi åt.

I stället för att ägna energin åt käbblande inom regeringen behöver man ägna den åt att vidta åtgärder för att vända den negativa klimatutvecklingen, skapa förutsättningar för människor att komma tillbaka i arbete och öka människors trygghet.

Fru talman! Det här är inte en budget för vare sig människor eller miljö.

(Applåder)

I detta anförande instämde Ulf Holm (mp).

Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru talman! Sverige står starkt. Vi har överskott i de offentliga finanserna. Vi har stora bytesbalansöverskott. Vi har en lägre och stabilare underliggande inflation än de flesta andras industriländer. Vi har en tydlig tillväxt- och jobbpolitik, vi har en centralbank som upprätthåller prisstabilitet. Sverige står starkt.

Regeringen har lagt fast kursen. Jobbpolitiken ger resultat. Sysselsättningen ökade förra året, mätt som reguljär sysselsättning, med 120 000. Vi räknar de kommande åren med en ökning på 80 000. Under mandatperioden summeras detta till en ökning i reguljär sysselsättning på 200 000 personer.

Jag upprepar: Den totala arbetslösheten har minskat. Långtidsarbetslösheten har minskat. Deltidsarbetslösheten har minskat. Ungdomsarbetslösheten har minskat. Arbetslösheten har minskat. Sverige står starkt.

I höstens budgetproposition, som har beskrivits som den kanske mest ansvarsfulla på decennier, tog regeringen ett långsiktigt perspektiv. I en högkonjunktur genomförde regeringen viktiga åtgärder för att förbättra ekonomins funktionssätt. Det handlade om jobbvadrag, a-kasseavgift,

deltidsarbetslöshet och sjukförsäkring. Samtidigt fördes finanspolitiken i en stram och ansvarsfull riktning. Det handlade om politiskt mod.

Koldioxidskatten höjdes, så ock skatten på snus, tobak och öl. Anslagen för försvarsmateriel reducerades. Det läge regeringen hade att hantera var att man måste förhindra att en period av god tillväxt övergick i överhettning. Den uppgiften löste vi. Åtgärder för att öka arbetsutbudet kombinerades med en stram finanspolitik. Det strukturella sparandet i svensk ekonomi och offentliga finanser förstärktes.

Nu är läget delvis annorlunda. Tillväxten har dämpats. Sverige påverkas framför allt via investeringar, export, produktivitet och lager av den internationella avmattningen. Det vore naivt att tro något annat. Det är för tidigt att blåsa faran över. Den internationella oron kan mycket väl fortsätta.

Det betyder att tillväxten har dämpats och att riskbilden förändrats. Nu handlar det om en avmattning som inte ska övergå i en lågkonjunktur. Eftersom finanspolitiken har förts i en åtstramande riktning under 2006, 2007 och 2008 handlar det inte om att trampa på gasen. Det handlar om att lätta på bromsen.

Regeringen lägger också fram ett offensivt framtidsprogram. Jobbpolitiken förstärks. Vi går vidare med jobbavdraget. Det ska bli mer lönsamt att gå in på arbetsmarknaden. Det ska bli mer belönande att gå från halvtid till heltid. Drivkraften att utbilda sig och anstränga sig extra ska förstärkas.

Kunskapsfokus i förskolan, pedagogiskt innehåll i förskolan, matematik, naturvetenskap och språk i grundskola och gymnasium, yrkesutbildning och lärlingsutbildning – allt detta ska förstärkas. Vägar och järnvägar ska slutföras och nyinvesteringar ska möjliggöras. Arbetsmarknader, godstransporter, utrikeshandel och regionförstoring är beroende av om vi har ett väl fungerande transportsystem.

Forskningen utgör en grundpelare för framtiden. Sverige är världsledande inom forskning. Regeringen kommer att presentera en forskningsproposition som gör att vi förblir världsledande inom forskning. Det handlar om miljö, teknik, naturvetenskap och medicin. Det är viktiga satsningar som lägger grunden för framtidens välfärd.

Vad har då oppositionen att erbjuda för alternativ? Thomas Östros har svårt att lämna rollen som vänsterpopulist och svartmålare. Allt regeringen gör är fel. Allt i Sverige går fel. Lyssnar man på Östros är det lätt att få intrycket att Sverige står inför en allvarlig nedgång, kanske en depression, med massarbetslöshet, hög inflation, chockhöjda räntor och föröddas statsfinansier. Allt detta är regeringen ansvarig för. Sänkta skatter och minskade Amsanslag är det orsakssamband vi ser här. På varje punkt är regeringen ansvarig. Men hur detta ska gå ihop är inte lätt att förstå.

Låt oss för det första konstatera att Thomas Östros är ensam om sin analys. Finansdepartementet, Konjunkturinstitutet, LO, EU-kommissionen och i helgen också IMF gör alla bedömningen att vi står inför en avmattning, men man gör också bedömningen att Sverige kommer att klara sig bättre än andra länder. Ingen delar svartmålnas depressionsfäror. Ingen, möjligtvis med undantag för Pär Nuder, delar bedömningen att Sverige står inför en nära förestående bankkras.

För det andra är det inte finanspolitiken som har eldat på. Det strukturella sparandet har förstärkts. Här är det inte lätt att förstå den nya logi-

Prot. 2007/08:96
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

ken. Om vi nu stod inför stigande arbetslöshet, en lågkonjunktur och en depression, hur skulle det då ha kunnat vara problematiskt att vi har sänkt skatten så att människor har kvar mer i plånboken?

Östros är övertygad om att regeringens åtgärder, minskade Amsanslag och sänkta skatter, är huvudorsaken till att världen drabbats av inflation.

Sverige har inte högre inflation än många andra länder, men det är uppenbart att regeringens politik har vida effekter ut över Norden, Europa, USA och de flesta andra länder.

Östros är helt enkelt så arg på regeringen att allting måste vara fel. Han drar sig inte för att hålla upp inflationsförväntningar trots att det skulle bidra till att höja arbetslösheten i Sverige.

För det tredje kan Östros recept inte betraktas som något annat än malplacerat.

Om vi nu har en konjunkturdämpning med stigande arbetslöshet framför oss, hur kan det då vara rätt att chockhöja skatten för vanliga löntagare och dra in köpkraft från hushållen?

Om vi nu står inför besvärliga tider och sysselsättningen är avgörande, hur kan det då vara rätt att höja a-kassan och försämra arbetsmarknadens funktionssätt?

Om vi nu har en finansiell oro, hur kan det då vara rätt att återinföra förmögenhetsskatten och driva ut kapital ur Sverige?

Om vi nu har en nedgång på börsen som i Sverige dämpas av villapriserna, hur kan det då vara rätt att chockhöja fastighetsskatten?

Det här, mina vänner, gör att jag förstår att Socialdemokraterna och Thomas Östros förordar höjda Amsanslag. Med deras politik skulle det behövas i Sverige.

Men jag är i grund och botten inte förvånad. Det är så här det har låtit ända sedan regeringen tog över. Arbetslösheten skulle stiga. Lönerna skulle sänkas. Det var en lönesänkarallians vi fick höra talas om i valrörelsen. Låglönejobben skulle skölja över Sverige. Statsfinanserna skulle förödas och räntorna chockhöjas. Det var så det lät.

Hur har det gått? Sysselsättningen har utvecklats starkare. Sysselsättningen har ökat mer än väntat. Utanförskapet har pressats tillbaka. Avtalen, Handels och Kommunal, ligger på en avsevärt högre nivå än vad vi tidigare upplevt. Det är de fasta anställningarna som ökar, inte korttidsanställningar. Statsfinanserna är de starkaste på 40 år, och finanspolitiken har förts på ett ansvarsfullt sätt och bidragit till att stabilisera svensk ekonomi.

Vid sidan av den märkliga och nyskapande logiken är det inte mycket nytt som kommer från Socialdemokraterna. Man talar om att kunskap är det alternativ man står för, men man säger nej till alla de kunskapsreformer som regeringen lägger på plats – tidigare betyg, skriftliga omdömen, lärarlyft, satsningar på att läsa, räkna, skriva. Här får vi inga besked från Socialdemokraterna. Eller också är svaret nej. Det behövs inga kunskapsförstärkningar. I stället ska Socialdemokraterna satsa på Ams och komvux.

I ett land som kanske satsar mer än något annat land på att reparera utbildningsmisslyckanden är Socialdemokraternas recept att sätta Ams före grundskolan, före förskolan och före gymnasium. Det spelar ingen roll om det är högkonjunktur – Ams löser problemet. Det spelar ingen

roll om det är lågkonjunktur – Ams löser problemet. Det spelar ingen roll om vi har problem i grundskolan – Ams löser problemet. Ams är den enda lösning som Socialdemokraterna har att förorda.

Thomas Östros! Förskola, grundskola, äldreomsorg, sjukvård, psykiatri och äldreboende är verksamheter som bedrivs av kommunerna. Jag kan garantera er att Sveriges kommuner i höstens budget kommer att tillföras medel på viktiga välfärdsområden därför att det här är en regering som för en politik för trygghet.

Vår bedömning är att Socialdemokraternas politik skulle leda till en minskad sysselsättning och ett ökat utanförskap. Det skulle leda till en högre långsiktig arbetslöshet och ett ökat inflationstryck. Och det skulle betyda en allvarlig försvagning av de offentliga finanserna.

När låg- och medelinkomsttagare ska få höjda skatter med 20 miljarder blir det mindre lönsamt att arbeta. Då blir det färre som arbetar. När a-kassan höjs, när deltidsarbetslösheten återinförs och när försäkringsmässigheten i a-kassan undermineras blir det färre som arbetar. Då fungerar arbetsmarknaden sämre. Då stiger arbetslösheten.

När arbetsgivaravgifterna ska höjas för ungdomar, för äldre och för invandrare blir det dyrare att anställa. När man återför regleringar om säsongsarbeten, korttidsanställningar och deltidsarbetslöshet blir det komplicerat att anställa. Då minskar sysselsättningen.

När företagens skatter ska höjas – det handlar om 3:12-regler, om förmögenhetsskatt, om hushållsavdrag, ja, om totala skattehöjningar för företag och företagare på 20 miljarder – blir det färre som vill driva företag. Då minskar sysselsättningen. Då ökar arbetslösheten.

Alliansen har hävdat att Socialdemokraternas politik leder till att sysselsättningen minskar med 60 000 och att de offentliga finanserna försvagas med 20 miljarder. Jag är övertygad om att det är en grov underskattning. Effekterna skulle bli väsentligt värre, problemen väsentligt större, och vi skulle få ett Sverige där vi gick tillbaka till utanförskap och lämnade den fulla sysselsättningens väg.

Det blir inte bättre om vi flyttar fokus till Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Vänsterpartiets kärnidé är att vi ska överge överskottsmål. Vi ska avskaffa utgiftstaken. Miljöpartiet är mer ansvarsfullt när det gäller de offentliga finanserna, men man är lika ansvarslös när det gäller jobbpolitiken. Till Socialdemokraternas skattechock ska ett program läggas, ett brett program som systematiskt ska driva ut människor från arbetsmarknaden. Det handlar om friår och arbetstidsförkortning. Det är förödande förslag i ett land som har en åldrande befolkning och som ska möta en demografisk utmaning och som ska klara välfärden.

Hur ska dessa partier kunna erbjuda Sverige en ansvarsfull ekonomisk politik? Det är ett vänsterparti som ser som sin kärnuppgift att underminera överskottsmål och utgiftstak. Det är ett miljöparti som ser full sysselsättning som en skräckvision. Det är en socialdemokrati som vägrar förnyelse och som bara talar om återställare.

Regeringens ekonomiska politik lägger grund för trygghet för framtiden. Det handlar om fler i arbete, bättre infrastruktur, satsningar på forskning, en förskola och skola för kunskap och en kraftfull klimatpolitik. Det gör Sverige bättre rustat att möta globaliseringen, en åldrande befolkning och klimatutmaningen. Det här är en regering som tar ansvar för framtidsutmaningarna.

Prot. 2007/08:96
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Utanförskapet pressas tillbaka, arbetslösheten minskar, sysselsättningen ökar, ungdomar, invandrare och äldre stärker nu sin ställning på arbetsmarknaden. Det här är en regering som för en politik för ökad rättvisa. Vi ska satsa på förskolan, sjukvården, psykiatri, tandvården, äldreboendet och de sämst ställda pensionärerna. Det här är en regering för välfärden.

När vi summerar vårt uppdrag handlar det om att ta ansvar för framtiden, prioritera rättvisan och satsa på välfärden. Det är alliansregeringens uppgift. Det är vårt mål. Det är vår uppgift. Det är det vi gör när vi i dag kan presentera en vårproposition för trygghet i framtiden.
(Applåder)

Anf. 9 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Fru talman! När man lyssnar på Anders Borg är det uppenbart att den enda åtgärden mot den försämrade konjunkturen är ett förhöjt tonläge.

Detta sammelsurium av argument kring sysselsättningspolitiken är en bra grund för det som Riksrevisionen påpekade häromdagen. Det finns ingen bra grund för regeringens sysselsättningspolitik. Man slänger sig med siffror och adderar det ena efter det andra. Men i takt med att politiken börjar verka – enligt Anders Borgs egen bedömning är det efter ungefär ett par år – stannar sysselsättningen av.

Faktum är att din prognos om de kommande tre årens sysselsättningsökning – det är tre år som summeras – är mindre än vad sysselsättningen ökade under vårt sista kvartal under förra mandatperioden.

Jag har ingen annan prognos än regeringen. Jag utgår från att det är den bästa prognosen. Den säger nu att arbetslösheten ökar och att jobbpolitiken misslyckas. Socialbidragen ökar i hälften av landets kommuner, och nu försämras kommunernas ekonomi. Det går från överskott på 8–10 miljarder till underskott. Det är en försämring som motsvarar hela det reformutrymme som Anders Borg ska använda till hösten. Det kommer du att få använda för att stoppa nedskärningar i kommunerna. Är du beredd att lova detta i dag, att du ska kompensera den försämrade finansiella situationen för landets kommuner, på 8–10 miljarder, så att de sätter stopp för de nedskärningar som beskrivs i vårpropositionen?

Fru talman! Det är inte ett ord om pensionärerna. Möter inte finansministern pensionärer som är upprörda? De upprörs över det statsministern har sagt, att pensionärerna är så förmögna att de klarar sig utan några förstärkningar. De är upprörda när det gäller beskattningen över att en pensionär i dag får betala mellan 500 och 1 000 kronor mer i månaden i skatt för en inkomst motsvarande den som en löntagare har.

Hur argumenterar finansministern inför den pensionär som säger: Jag har satt av pengar under hela mitt liv för att få en ordentlig pension. Nu ska jag betala högre skatt när jag lämnar förvärvslivet och går in i en välförtjänt pension.

Säg då inte att det ska löna sig att arbeta! Det är klart att det är bra och positivt för de pensionärer som jobbar extra. Men det kan väl ändå inte vara så att sättet att klara sig ska vara att arbeta och att man inte får gå i pension?

Kommer ni att ställa upp på vårt förslag att rikta en skattelättnad till pensionärerna på 2 000 kronor för att minska det gapet, eller kommer ni

att lägga fram förslag i höst som ytterligare vidgar gapet och får pensionärerna att betala ännu mer skatt relativt löntagarna?

Prot. 2007/08:96
15 april

Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! När man hör Thomas Östros blir man lite förvånad. Här kan vi redovisa att sysselsättningen var 30 000 personer högre förra året än vad vi räknade med. Vi kan redovisa att 45 000 personer färre än vad vi räknade med är arbetslösa och att utanförskapet minskat med ytterligare 70 000 personer – det är 120 000 personer på ett år. Då undrar Thomas Östros vad vi vet om effekterna av politiken.

En sak vet vi, och det är att ingen någonsin har räknat på jobbeffekter av socialdemokratisk politik – av det enkla skälet att det aldrig har bedrivits en sådan. När vi lagt fast vårt program säger EU-kommissionen att det bidrar till att öka arbetsutbudet. KI räknar med att det ger en betydande ökning av den långsiktiga sysselsättningen. Anders Forslund, forskare vid Institutet för arbetsmarknadsutvärdering i Uppsala, konstaterar att den samlade effekten kan handla om en minskning av jämviktsarbetslösheten på 2 procentenheter.

Vi kan naturligtvis debattera om det är 1 procents, 2 procents eller 3 procents ökad sysselsättning som beror på regeringens politik, men en sak kan vi vara säkra på: Vi för en politik för full sysselsättning. Hur ska det blir fler jobb av Socialdemokraternas recept – kraftigt höjda skatter för låg- och medelinkomsttagare, 20 miljarder i indragen köpkraft bara på den punkten från hushållen, a-kassor som ska återställas till att premiера arbetslöshet och permanent utanförskap snarare än jobb, återinförande av förmögenhetsskatt i orostider och en chockhöjning av fastighetsskatten för att driva fram en utveckling liknande den vi ser på den amerikanska bostadsmarknaden?

Thomas Östros bedriver en omvänd konjunkturpolitik, ett försök att pressa ned Sverige i en lågkonjunktur och få tillbaka den arbetslöshet som Socialdemokraterna uppenbarligen i sin gärning vurmar så mycket för.

Kommunernas ekonomi kommer att försämrats, har det låtit. Men vi kan ju redovisa förbättringar i kommunerna! Vi ser att den explosion av socialbidrag som skulle komma inte har kommit. Flyktingar från Irak och andra människor kommer hit, och det är vi glada för, men vi ser en minskning av socialbidragen 2007, inte en ökning.

Jag kan lova en sak, Thomas Östros. När vi lägger fram budgeten i höst kommer det att handla om fler och bättre utbildade förskollärare. Vi ska satsa mer pengar på att lärare ska finnas i skolan och utbilda eleverna, på sjuksköterskor som kan jobba i vården och på poliser som kan jobba med rättssäkerheten. Naturligtvis kommer detta att innebära att pengar tillförs kommunerna.

Jag förstår att Thomas Östros känner oro, men den här regeringen värnar om förskollärare. Vi värnar om sjuksköterskor. Vi värnar om lärare. Vi värnar om poliser. Vi tycker att den offentliga välfärden är viktig för Sverige. Det är ett framtidsområde, och där kommer vi att vara beredda att satsa.

(Applåder)

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Anf. 11 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Fru talman! Vart tog ekonomen Borg vägen? Det vi nu hör är en pressad finansminister som rabblar en utantilläxa på ett sätt som gör att vi inte får någon riktig debatt om frågorna.

Inte ett ord om pensionärernas situation! Vad beror det på? Kan det bero på att också finansministern har stött på en och annan upprörd pensionär som frågar sig vart vallöftena tog vägen? Kristdemokraterna reste vidlyftigt land och rike runt och lovade förbättringar. Det visar sig att skatten för pensionärerna, efter att de arbetat ett helt liv, i dag ligger på mellan 500 och 1 000 kronor mer i månaden jämfört med en löntagare.

Jag tror inte att Anders Borg kommer att klara detta. Det kommer att växa till en opinionsstorm som försätter honom i en annan situation än att rabbla utantilläxorna.

Man kan inte som finansminister styra och titta i backspegeln. Ni har alla hört finansministern säga ”jobben kommer”. Det låter lite tveksamt i röstläget. När jag tittar i finansministerns proposition ser jag att han säger att arbetslösheten nu ökar. I din proposition, Anders Borg, står det att sysselsättningen nu stannar av. Ökningen med 8 000 personer nästa år är inom felmarginalen. Det är samma som stagnation, enligt finansministerns prognos.

Hälften av landets kommuner redovisar att socialbidragen ökar. År 2007, under ett brinnande högkonjunkturår, ökade socialbidragen och bidragsberoendet! Det är finansministerns siffror vi utgår ifrån. Släpp backspegeln, för då skådar du ända tillbaka till 2006 och 2007, när sysselsättningen växte kraftigt – under vår tid utan kraftiga försämringar för dem som har det sämst ställt.

Börja heller inte med skräckpropaganda om skatter, Anders Borg! Vi har inget intresse av att ta ut mer i fastighetsskatt än regeringen. Vi har inget intresse av att ta ut mer i inkomstskatt än vad som behövs för välfärden. Vi har accepterat en del av skattesänkningarna, och vi gör våra bedömningar i höst. Men för oss är det ingen tvekan: Om välfärden är hotad måste skolan, förskolan, äldreomsorgen och sjukvården gå först. Där tror jag alla ställer upp. Inte en krona för mycket i skatt, men se till att vi har kvalitet i välfärden!

När du nu i din proposition redovisar att kommunerna går från stora överskott till underskott och beskriver att nu väntar vad du kallar för effektiviseringar så vet vanligt folk vad effektiviseringarna innebär. Det är nedskärningar. Då vill jag veta: Garanterar du att du ska återställa kommunernas situation så att de slipper besparingar?

Pensionärerna och välfärden – svara nu, Anders Borg!
(Applåder)

Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Thomas Östros fantiserar om en pressad finansminister. Det är nog en dröm som får stanna hos Thomas Östros. Vi har en amortering på den statliga skulden med 350 miljarder de kommande åren. Vi har en statsbudget som går mot ett överskott på 150 miljarder. Vi har de starkaste offentliga finanserna på 40 år. Vi har mycket stora överskott i vår bytesbalans. Detta gör att räntorna i Sverige är lite lägre än i många andra länder. Det gör att dollarn nu har gått ned under 6 kronor, vilket vi

inte har upplevt sedan 1992 trots att vi befinner oss i en tid av finansiell oro.

När Socialdemokraterna styrde betydde varje antydan till internationell oro att utländska placerare dumpade svenska tillgångar, eftersom man var orolig för att regeringen skulle återgå till en ansvarslös finanspolitik.

Vi har trovärdighet. Vi amorterar på skulden. Vi säljer tillgångar och kan därigenom, i dessa tider när det är så viktigt att inte vara beroende av låne-marknader, reducera vår lånesättning.

När det gäller jobben kom 120 000 i reguljär sysselsättning förra året. Det handlar om 80 000 de kommande åren. Den totala arbetslösheten, deltidsarbetslösheten, långtidsarbetslösheten, ungdomsarbetslösheten, jämviktsarbetslösheten – varje form av arbetslöshet minskar nu därför att vi för en riktig jobbpolitik.

Jag kan inte för mitt liv förstå logiken i Thomas Östros ekonomiska tänkande. Det sägs att det ska gå mot lågkonjunktur och depression när man lyssnar på Östros. Men köpkraften från hushållen ska dras in med chockhöjningar av inkomstskatten.

Vi står i en turbulent värld där Sverige är beroende av tillgång till de internationella låne-marknaderna. Då ska Thomas Östros slå till med förmögenhetsskatt.

Vi gynnas av att villapriserna i Sverige inte har följt de amerikanska eller brittiska priserna nedåt. Då ska Thomas Östros slå till med höjda villaskatter.

När det gäller arbetsmarknaden talar vi om att sänka arbetsgivaravgifter för ungdomar för att de i en period av svaghet ska ha bättre förutsättningar. Socialdemokraterna säger nej. Blir det en socialdemokratisk regering ska arbetsgivaravgifterna för alla under 25 år chockhöjas. Det kommer naturligtvis att innebära att väldigt många unga människor, väldigt många äldre, väldigt många invandrare och väldigt många kvinnor kan se fram emot att arbetslösheten och utanförskapet återställs med socialdemokratin. Röstar de däremot för en alliansregering kan de vara trygga med att vi fortsätter vägen mot full sysselsättning.

Låt oss också vara tydliga angående pensionärerna. Vi för en jobbpolitik som ger resultat. Sysselsättningen kommer. Utanförskapet pressas tillbaka. Då kommer vi att ha möjlighet att göra satsningar för pensionärerna, inte minst de många äldre kvinnor som har låg eller begränsad inkomstpension och som förtjänar att få en ytterligare förbättring.

Det kommer vi att leverera. Det är det höstens budgetproposition handlar om – trygghet för framtiden!

(Applåder)

Anf. 13 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Fru talman! Jag vill börja med att önska Thomas Östros välkommen in i den finanspolitiska debatten. Det ska bli kul att jobba ihop!

Som kvinna kan jag säga att regeringens politik missgynnar mig. Den missgynnar mig, min dotter, min mor, min syster – ja, halva Sveriges befolkning. Låt mig ta några exempel på vad jag menar.

Regeringen har sänkt ersättningsnivåerna i sjukförsäkringen vilket framför allt drabbar kvinnor, eftersom vi är sjukskrivna i större utsträckning. Ni har infört en så kallad utsorteringskedja där framför allt kvinnors diagnoser ifrågasätts.

Prot. 2007/08:96
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Ni hänvisar enligt er egen proposition en stor grupp människor till socialbidrag. Ni har beskurit möjligheten att deltidsstämpla, vilket framför allt drabbar drygt 100 000 kvinnor. Ni har höjt avgiften till a-kassan, vilket lett till att drygt 450 000 människor har tvingats lämna den, många av dem lågavlönade kvinnor som inte heller har möjlighet till heltidsjobb.

Ni har infört ytterligare visstidsanställningsformer, vilket framför allt missgynnar unga kvinnor. Även i denna högkonjunktur får enligt SCB kvinnor visstidsanställningar och män tillsvidareanställningar.

Ni har infört Kristdemokraternas bejublade hemmafrubidrag, som slår mot alla kvinnor på arbetsmarknaden eftersom arbetsgivarna nu kommer att förvänta sig att kvinnor i än större utsträckning kommer att vara hemma med barn.

Ni har infört skattesubventionerade hushållstjänster för högavlönade män, vilket innebär att underbetalda dubbelarbetande kvinnor ska utföra den högavlönade mannens hushållsarbete.

Ni har lagt utredningen *Jämställdhet inom scenkonsten*, en utmärkt utredning med många konkreta förslag, åt sidan. Ni har gjort stora besparingar genom sänkta ersättningsnivåer i föräldraförsäkringen, vilket framför allt slår mot kvinnor.

I statens bolag har kvinnor lägre arvoden än män, och män som vd:ar duggar tätt, medan kvinnor får man leta efter med förstoringsglas. I Regeringskansliet tjänar kvinnor långt mindre än män. Jag har för mig att det är 5 000 kronor mindre i månaden. Ni har fryst statsbidragen till kommuner och landsting, vilket missgynnar framför allt kvinnor som ofta är anställda där och mer beroende av den service som erbjuds.

I er egen proposition skriver ni till och med att det finansiella sparandet kommer att vara negativt även nästa år. Ni genomför skattesänkningar där 60 procent går till män och 40 procent till kvinnor. Försämringsarna i socialförsäkringssystemen är ett sätt att föra över resurser från kvinnor till män.

Jag skulle kunna fortsätta länge, fru talman, men jag tänkte komma till mina frågor. Vad är syftet med den här politiken? Finansministern är ju feminist. Är det så att du är så ensam i regeringen om att vara detta att du blir överkörd eftersom du lagt fram de här förslagen? Hur känns det att rulla tillbaka tiotals år av framgångar i jämställdhetspolitiskt arbete genom sådana här reformer?

Anf. 14 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Ulla Andersson ser fram emot att arbeta med Thomas Östros. Är det arbetet med att borra hål i utgiftstaken som man gemensamt ska ta krafttag i? Handlar det om att man gemensamt ska gräva ned överskottsmålen? Jag undrar hur man ska få ihop en ansvarsfull ekonomisk politik med Vänsterpartiet?

Låt mig svara på Ulla Anderssons frågor. Syftet med vår politik är full sysselsättning. Syftet med allt det vi gör är att återskapa förutsättningar för full sysselsättning och bekämpa massarbetslöshet. Det är det övergripande syftet.

Hur kan jag som feminist förhålla mig till det här? Ja, det är en politik för rättvisa och jämställdhet. Vi har genomfört jobbvadrag. Det betyder att sysselsättningen nu ökar, antalet arbetade timmar ökar. Det ökar mer bland kvinnor än bland män. Deltidsarbetslösheten har minskat med

20 000 det senaste året. Förskola och sjukvård har mer resurser. Det är inte så i alla kommuner. Det finns kommuner där man tvingas lämna sin plats, eller ett sjukhus kanske får läggas ned i landsting. Det finns också. Men det finns ett samband mellan välfärd och skatt. Det kallas arbete.

När vi genomför jobbvadraget blir det fler unga, äldre, invandrare och kvinnor på arbetsmarknaden. I senaste numret av Ekonomisk Debatt redovisade en forskare en bedömning att en ensamstående invandrarkvinna borde förväntas öka sin inkomst med 10 procent om hon tillhörde de lägst avlönade och öka sitt arbetsutbud med 25 procent därför att vår politik sänker trösklarna, gör det mer lönsamt att gå in på arbetsmarknaden och gör det mer lönsamt att gå upp i arbetstid.

När det här händer, när fler människor kommer i arbete och när färre är beroende av olika sociala ersättningar, då ökar resurserna för välfärd. Det är därför vi i framtiden kommer att kunna satsa större resurser på att utbilda och anställa förskollärare. Det är därför det i alliansens Sverige kommer att finnas fler och bättre utbildade lärare. Det är därför det i alliansens Sverige kommer att finnas fler sjuksköterskor som kan arbeta med att vårda människor. Det är därför det i alliansens Sverige kommer att finnas fler poliser som kan bekämpa brott och brottslighet. Vi för en politik som leder till både rättvisa och jämställdhet därför att vår politik bygger på full sysselsättnings grund.

Anf. 15 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Fru talman! Jag kan väl säga att jag är glad över Anders Borgs omsorg om Socialdemokraternas och Vänsterpartiets samarbete. Jag kan lugna Anders Borg med att vi faktiskt lagt fram 16 budgetar ihop och visat hur man kan utveckla en ekonomisk ansvarsfull politik, utan att undergräva välfärden, som regeringens syfte verkar vara.

Visst, det fanns brister förut också, men nu sänker regeringen ensidigt skatterna utan att över huvud taget titta på hur detta slår i välfärdens Sverige. Den forskning som finns på området visar att samhällen som har satsat på välfärd, trygga välfärdssystem, hög a-kasseersättning och en effektiv arbetsmarknadspolitik har en större andel av befolkningen som står till arbetsmarknadens förfogande än de länder som inte har gjort så, den politik som Anders Borg därmed förordar. Han kunde lära av de resultat som faktiskt finns.

Anders Borg säger att de kommer att satsa på välfärden. Men om man tittar på hur det är ser man att ni fryser statsbidragen till kommuner och landsting. Låt mig ta ett exempel på vad det ger. Regeringens läsa-skriva-satsning är ungefär en knapp miljard på tre år. Frysningen av statsbidragen innebär enbart på utbildningens område att man får mellan 3 och 4 miljarder mindre. Det kallar jag inte för satsningar. Det kallar jag för falsk marknadsföring.

Jag tycker inte, Anders Borg, att du har svarat på mina frågor kring just kvinnors situation. Vad är det som är drivkraften till att lägga fram förslag efter förslag som får oerhörda konsekvenser för kvinnor i deras vardag? Vad är det som driver er till detta? Ni kan själva analysera och titta på förslagen. Varför ska en lågavlönad kvinna anställd inom Kommunal subventionera Littorins hemhjälp? Han tjänar 1 miljon om året, hon kanske 200 000. Vad är syftet med detta? Vad är syftet med att straffa ut kvinnor från sjukförsäkringen till socialbidrag? Vad är det som

Prot. 2007/08:96
15 april

*Bordlägningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

driver er? Varför gör man på detta sätt? Först sliter kvinnor ut sig i vård, skola och omsorg, och tacket från regeringen blir: Klara er bäst ni kan, vi tänker inte stå upp för er.

Jag tycker att det är en cynisk politik. Jag tycker att den är förskräcklig, och den gör mig djupt orolig. Jag möter många kvinnor som är oerhört besvikna, som har det oerhört ansträngt och jobbigt ekonomiskt och som står där och väljer: Ska jag betala a-kassa, eller ska jag satsa på mat eller kläder till mina barn? Det är den verklighet vi ser. Ensamstående kvinnor med många barn, ensamstående kvinnor som har kämpat i många år får inte någon ekonomisk förbättring. Det här tycker jag är ett grovt och allvarligt problem i den ekonomiska politik regeringen för. Jag hoppas få ett bättre svar denna gång.

Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna har lagt fram 16 budgetar tillsammans. Ulla Andersson är stolt över resultatet. Man undrar vilken del hon är stolt över. Är det utanförskapet, de 1,6 miljoner människor som när vi tog över arbetade mindre eller var arbetslösa och stod utanför arbetsmarknaden? Är det detta man är stolt över?

Vi har lagt fram två budgetar. Vi har pressat tillbaka utanförskapet med 120 000. Vi har haft en bättre utveckling än under något tidigare år under de år vi har haft statistik över detta. Får vi ha regeringsmakten lika länge som Ulla Anderssons vänsterparti och Socialdemokraterna har haft kan jag garantera att vi har upprättat full sysselsättning. Då har vi fler kvinnor i arbete. Då har vi fått en förbättrad integration. Då har vi pressat tillbaka ungdomsarbetslösheten. Då är det fler äldre som är på arbetsmarknaden.

Vi har påbörjat en väg tillbaka till full sysselsättning. Vi är övertygade om att om vi kan gå vidare på den vägen kommer vi också att nå det målet. Alla som vill och kan ska arbeta. Det är syftet med den här politiken. Det är den röda tråden i varje åtgärd vi vidtar.

Jag kan inte riktigt förstå Ulla Anderssons oro för kommunsektorn. Vi ser att sysselsättningen har ökat i kommunsektorn. Vi ser att vi har rekordinvesteringar. Visserligen är det fler ishallar än gymnasieskolor, vilket man möjligtvis kan ha en del synpunkter på. Men när vi satsar pengar, när vi talar om att tillföra en satsning på matematik, naturvetenskap och språk, vart ska de ta vägen? När vi vill förstärka det pedagogiska inslaget i förskolan, var ska det ske? När vi vill förbättra förutsättningar för psykiatri och tillföra resurser till äldreboende, vart ska de pengarna ta vägen? Till kommunerna naturligtvis, till kommunerna, därför att vi tror att vi med en bredare möjlighet till valfrihet och konkurrens och en bättre välfärd kan skapa förutsättningar för en trygghet i framtiden.

Det är det vi håller på med. Det är syftet med politiken, och det är det vi strävar efter.

(Applåder)

Anf. 17 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Jag blev lite fundersam när jag hörde finansministern i tidigare replikskiften här. Anders Borg brukar ändå sätta en heder i att försöka vara lite nyanserad. Det är lite väl magstarkt att antyda att eko-

nomin inte var i sin ordning under förra mandatperioden. Jag vill påminna om att ekonomin präglades av stabila och sunda statsfinanser när ni tog över 2006.

Anders Borg pratar om att man har pressat tillbaka utanförskapet med 120 000 människor, antar jag att han menar. Regeringen menar att utanförskapet har minskat kraftigt och berömmar sig över en framgångsrik politik på det här området. Regeringen mäter alltså utanförskap i antalet helårsekvivalenter med sociala ersättningar. Det betyder att en person som är sjuk en vecka om året hör till dem som är i utanförskap. Det betyder att någon som har en arbetslöshetsperiod på en månad mellan två jobb också tillhör dem i utanförskap. Det betyder också att en person som är så sjuk att han eller hon helt saknar arbetsförmåga tillhör dem i utanförskap.

Min fråga till Anders Borg är: Hur många individer – då menar jag alltså människor till skillnad från helårsekvivalenter – finns egentligen i utanförskap? Hur många av dessa har varit arbetslösa i mer än 26 veckor? Och hur har den gruppen förändrats mellan 2006 och 2007? Om man fokuserar så kraftigt på utanförskapet som ni gör, bör man också kunna redovisa hur verkligheten ser ut och hur den har förändrats.

Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Mikaela Valtersson menar att man från Miljöpartiets, Vänsterpartiets och Socialdemokraternas sida lämnade efter sig en ekonomi i sin ordning. Ja, jag tror att det är sant att det är så Miljöpartiet ser på det. De tycker att det är acceptabelt och rimligt att vi har massarbetslöshet, att utanförskapet omfattar 1,6 miljoner människor, att alla som vill och kan arbeta inte ska vara på arbetsmarknaden, att friår, arbetstidsförkortning och en lång rad andra instrument för att driva ut människor från arbetsmarknaden ska användas.

Ibland blir jag lite grann förvånad när jag hör resonemanget om helårsekvivalenter. Det utvecklades av Erik Åsbrink på den tiden när han var finansminister för att mäta de samlade kostnaderna för våra olika sociala försörjningssystem. Det redovisades i varje budgetproposition som Mikaela Valtersson har röstat för. Det var ett mått som användes för att styra mot det mål på 80 procents sysselsättning som den förra regeringen satte upp och som vi har uppnått.

Men vi kan använda ett annat mått på utanförskap. Vi kan mäta det i antalet som vill och kan arbeta men som inte får jobb, människor som är arbetslösa och står utanför arbetsmarknaden därför att de fortfarande söker jobb men inte har anmält sig till a-kassan eller därför att de av andra anledningar inte jobbar så mycket som de vill. I så fall är det 1,6 miljoner som står utanför. Då har vi reducerat utanförskapet med 160 000 personer.

Det är klart att det är ett resultat som jag är stolt över, eftersom vi är på väg mot ett samhälle för full sysselsättning. Det är inte på grund av några helårsekvivalenter, som Mikaela Valtersson tror och som hon själv har röstat för i varje kammardebatt under de senaste regeringsåren, utan därför att människor ska vara på arbetet, därför att människor ska ha arbetskamrater, därför att de ska få utvecklas tillsammans, därför att de ska ha trygghet, därför att de ska prestera, därför att de ska ha egen för-

Prot. 2007/08:96
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

sörjning. Att åstadkomma full sysselsättning är det viktigaste vi kan göra för att bygga ett välfärdssamhälle.

Låt oss vara eniga på den punkten att här har Miljöpartiet och alliansregeringen olika syn. Miljöpartiet vill skapa ett samhälle där människor inte behöver arbeta och där vi med friår och arbetstidsförkortningar ska försämlra förutsättningarna för människor att vara på arbetsmarknaden. Men säg då öppet och ärligt att ni vill ha ett samhälle som inte bygger på full sysselsättning! Jag kommer aldrig att rösta för en sådan politik. Jag kommer aldrig att rösta för en logik som handlar om att driva ut människor från arbetsmarknaden.

Här förstår jag mig inte riktigt på Valtersson. Vi har en politik för jobb, för fler människor i arbete. Vi har en politik för kunskap i förskolan, för kunskap i skolan, för starkare forskning, för mer infrastruktur, naturligtvis både vägar och järnvägar, för en offensiv klimatpolitik. Och Mikaela Valtersson väljer att sälla Miljöpartiet till vänstermajoriteten och avvisar på praktiskt taget varje punkt den politik som har gjort att 120 000 människor lämnade utanförskapet förra året, att över 100 000 människor kom i arbete, och som nu gör att vi är tillbaka till den fulla sysselsättning som vi tycker är så central.

(Applåder)

Anf. 19 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Anders Borg räknar upp massarbetslöshet, utanförskap och arbetstidsförkortning och annat som skulle ha funnits när alliansregeringen tillträdde. Han verkar väl införstådd med miljöpartistisk politik, men han håller sig inte riktigt till verkligheten. Jag vet inte vad det är för arbetstidsförkortning finansministern pratar om som skulle ha funnits 2006.

Om ni upphöjer det minskade utanförskapet till den övergripande målsättningen, den stora visionen och ert viktigaste uppdrag är det rimligt att ni är noggranna med hur ni redovisar det och vad ni talar om. Det är väl en sak att kunna visa statistiskt i en budget hur utbetalningarna från de här systemen ser ut, och då visa även det som är på kort och på lång sikt. Det kan vara intressant fakta. Men det är något helt annat om man med det säger att det är människor som är i utanförskap. Det har vi aldrig använt oss av, utan vi har använt oss av rent statistiskt underlag.

Ni upphöjer utanförskapet till ert stora problem. Då måste det, om det ska finnas någon trovärdighet, botten i någon verklighet. Därför tycker jag att det skulle vara bra och väldigt hedervärt om finansministern kunde tala om vilka problem det egentligen är som ni vill lösa och vilka människor det handlar om. Kanske kan finansministern svara konkret på om han anser att en människa som är förkyld och är borta en vecka från sitt arbete lever i utanförskap. Är det din definition på utanförskap?

I min värld handlar ett eventuellt utanförskap ändå om individer. Det är intressant att kunna tala om vilka de är och hur den siffran har förändrats. Men med det här sättet att räkna flyttar regeringen fokus och den nödvändiga samhällsdebatten från egentliga och viktiga problem till en pseudodebatt om helårsekvivalenter.

Vilka problem vill ni lösa? Vi vill lösa problemen för människor som står långt från arbetsmarknaden. Deras verklighet har ni inte lyckats bryta. Men ni använder er av ett statistiskt underlag för att försöka visa

att 120 000 ska lämna ett utanförskap, när det handlar om människor som är förkylda och borta en vecka från jobbet.

Prot. 2007/08:96
15 april

Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Fru talman! Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet lämnade efter sig massarbetslöshet. Man misslyckades med jobbpolitiken. Och Miljöpartiet förordar arbetstidsförkortning och friår. Det är en konsekvent politik för utanförskap. Vi kan mäta det på olika sätt. Om vi använder helårsekvivalenten, introducerad av Erik Åsbrink i finansplanen 1998, tror jag, handlar det om 120 000 förra året. Vi kan mäta det, som vi ibland gjorde i valrörelsen, i alla som inte har jobb eller som arbetar mindre än de skulle önska, och då har 160 000 kommit tillbaka i arbete. Man kan mäta de här framgångarna på olika sätt.

Vi kan vara lite oeniga om i vilken takt den här regeringen leder återgången till full sysselsättning, men riktningen är uppenbar. Det är 100 000 fler i sysselsättning – 30 000 fler än vi räknade med – 45 000 färre arbetslösa, 70 000 färre i utanförskap. Riktningen är entydig.

Begreppet utanförskap som vi nu talar om introducerades i den första budgetproposition som Miljöpartiet röstade för, nämligen den som Socialdemokraterna lade fram efter valet 1998. När man ville inrikta politiken på full sysselsättning var utanförskapet ett viktigt mått.

Nu vill Mikaela Valtersson förneka problemet, helt enkelt därför att hon vill förneka det som är det grundläggande målet, full sysselsättning, att alla som vill och alla som kan ska ha ett arbete, en egen försörjning, att de ska utvecklas, ha arbetskamrater och trygghet – allt det som är kärnan i den fulla sysselsättningen.

Mikaela Valtersson undrar vilka det är som ska påverkas av detta. Det är alldeles uppenbart.

Nu ökar sysselsättningen bland ungdomar. Det är jätteviktigt att fler unga människor kommer in på arbetsmarknaden.

Det handlar om kvinnorna. Nu ökar antalet arbetade timmar snabbare bland kvinnor. Fler kvinnor går från deltid och börjar arbeta heltid. Det är en viktig del av vår politik för trygghet.

Det handlar om de äldre. Vi ser att sysselsättningen i äldregrupperna nu ökar snabbt. Många äldre kan vänta med sin nedtrappning och kanske stanna kvar ytterligare en tid på arbetsmarknaden. De är en viktig grupp.

Det handlar om invandrarna. Sverige ska igen bli ett föregångsland i integrationsfrågor. Människor som kommer hit till Sverige därför att de behöver trygghet ska också ha en möjlighet att komma in på arbetsmarknaden.

Det är kärnan i den fulla sysselsättningens politik. Det är kärnan i den politik som vi steg för steg nu genomför för att lägga grunden för ett samhälle som präglas av full sysselsättning och där massarbetslösheten blir ett historiskt arv från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

(Applåder)

Anf. 21 ROGER TIEFENSEE (c):

Fru talman! Det är en intressant debatt, och det är intressant att höra oppositionen, för det spretar. Man kan i det sammanhanget också fråga sig hur det står till med samarbetsklimatet. När Ulla Andersson väldigt

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

trevligt hälsar Thomas Östros välkommen till debatten, vilket jag också vill göra, och säger att hon ser fram emot att samarbeta väser Thomas Östros nej från sin bänk.

Östros verkar vara på dåligt humör i största allmänhet. Han har ägnat en stor del av debatten åt att svartmåla Sverige. Thomas Östros försöker använda Riksrevisionen som slagträ i debatten. Riksrevisionens kritik är att alliansregeringen inte har redovisat effekterna av arbetsmarknadspolitiken tillräckligt tydligt. Jag tar gärna till mig av den kritiken. Vi ska ta till oss av den kritiken. Till saken hör att vi har underskattat effekterna av vår politik.

Riksrevisionen har tidigare kritiserat s-regeringar för att notoriskt underskatta arbetslösheten. Jag hoppas att också ni tar till er av kritiken.

Det är roligt att höra Ulla Andersson i debatten. Du är retoriskt skicklig, men bakom kritiken tornar sig en ekonomisk politik upp som bygger på två ben. Dels handlar det om höjda skatter, dels handlar det om att gå tillbaka till en höginflationspolitik och därmed också högre räntor. En sådan politik skulle slå direkt mot vanliga löntagare. Det innebär inte bara tusen kronor mer i månaden i skatt utan också kanske tusen kronor mer i månaden för ett vanligt villalån. Det slår direkt mot vanliga löntagare. Det är en politik som står i tydlig kontrast till alliansens jobbpolitik.

Anf. 22 ANDRE VICE TALMANNEN:

Eftersom Roger Tiefensee anses ha gått in med ett felaktigt påstående har vi gett Thomas Östros rätt att bemöta Roger Tiefensee utöver de 45 sekunder han har kvar med en replik om max 30 sekunder.

Anf. 23 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Fru talman! Jag blir bekymrad. Vi brukar inte ljuga i kammaren. Jag begär nog nästan en ursäkt omedelbart. Jag har ett sanningsvittne. Det är min gode vän Lennart Hedquist, moderat från Uppsala. Vi har samarbetat i många år. Han vidimerar att jag sade ”tack”. Kan vi höra Centerpartiet säga: Vi slutar med detta. Vi ska inte ha någon sådan vulgärpropaganda i riksdagen. Jag samarbetar mycket gärna med Ulla Andersson och vill inte att Centern sprider denna typ av konstiga rykten. En ursäkt vore på sin plats.

Anf. 24 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Fru talman! Jag tyckte mig höra ett nej. Men jag hör lite dåligt på ena örat, så om nu Lennart Hedquist vidimerar detta tar jag tillbaka mitt påstående.

Anf. 25 JOHAN PEHRSON (fp):

Fru talman! Efter att ha lyssnat på debatten kvarstår min bedömning att Lars Noréns pjäser framstår som ren buskis i jämförelse med att höra på företrädarna för Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Nu på slutet var det mycket diskussioner om teknikaliteter.

Sist jag var på Arbetsförmedlingen i Laxå mötte jag riktiga människor. De berättade att ungdomsarbetslösheten i Laxå uppgår till nio personer. De berättade också att det inte fanns någon som helst brist på resurser att sätta i gång program. Problemet är att de nio ungdomar som

berörs har sådana utmaningar framför sig, så det finns ingen svetsutbildning de kan börja med. De behöver framför allt gå i skolan och börja om från början.

Den viktigaste utmaningen för regeringen inför framtiden är att se till att det blir färre unga människor som hamnar i en situation där Ams eller Arbetsförmedlingen är det enda som kan hjälpa dem. Vår tanke med vår politik är att satsa på kunskap tidigt, utvärdera tidigt och leverera unga människor med möjlighet till en framtid och inte evig fritid.

Därför blir det deprimerande att lyssna på Ulla Andersson som påstår att vi sänker utbildningsnivåerna.

Anf. 26 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Fru talman! Folkpartiet var förr mycket engagerat i att ha socialförsäkringar som funkade för breda grupper i samhället. Då är det viktigt var taket ligger i till exempel sjukförsäkringen. Vi höjde taket i sjukförsäkringen så att det också gällde för sjuksköterskor, civilingenjörer och många breda tjänstemannagrupper. Man fick ut sina 80 procent om man hade oturen att bli sjuk.

Du, Johan Pehrson, har med din politik sänkt taket så att breda tjänstemannagrupper inte längre har 80 procent.

Jag har läst vårpropositionen och hittar inget om att Folkpartiet har lyckats med att få tillbaka en höjning av taket i sjukförsäkringen. Har ni återigen misslyckats med att försvara en bra sjukförsäkring för alla tjänstemän?

Anf. 27 STEFAN ATTEFALL (kd):

Fru talman! Jag ska kommentera några av de inlägg som har varit. Socialdemokraterna och Thomas Östros låter som pensionärernas stora vän. Det är ett ganska nyvaknat engagemang för pensionärerna. Vad gjorde man under sina senaste tolv år i regeringsmakten? Gjorde man något så urholkade man pensionerna. Pensionärerna halkade också efter hela tiden gentemot andra grupper. Inte minst gäller det äldre kvinnor som halkat efter mest av alla år efter år. Det är äldre kvinnor med ofta bara garantipension eller mycket låg pension. Det är en grupp som halkade efter oerhört mycket under Socialdemokraternas tid.

Nu visar jag på hur pensionerna stiger i snabbare takt, bland annat därför att vi har lyckats med jobbpolitiken. Skillnaden mellan 2005, då Socialdemokraterna styrde, och i år är ungefär 160 kronor i månaden i snabbare ökningstakt av de genomsnittliga pensionerna. Det blygsamma socialdemokratiska förslaget till en skattesänkning för pensionärerna rör sig om samma nivåer. Jag säger detta för att illustrera hur lite verklighet det är bakom en mycket hög retorik på området.

Regeringen återkommer till hösten med förslag på området. Låt oss ta den fortsatta diskussionen då.

Vänsterpartiet beskriver förtjänstfullt brister vi har på det sociala området i vårt land. Det finns mycket kvar att göra. Men vad är receptet? Är det en ekonomi som skapar mindre skatteintäkter på grund av att färre arbetar och företag växer sämre? Då blir det också mindre intäkter i kommuner och landsting. Det är där de stora pengarna finns, det vill säga i hur mycket skatteintäkter som kommer in – inte i exakt vilka bidrag staten betalar ut.

Prot. 2007/08:96
15 april

*Bordlägningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Ulla Andersson säger att kvinnor sliter ut sig i exempelvis vård och omsorg. Ja, det kunde vi se under den tid som Ulla Andersson var med och styrde. Vi såg hur kvinnor i ökande takt förtidspensionerades och långtidssjukskrevs. Inget gjordes. Antalet förtidspensionerade ökade med 140 om dagen under Ulla Anderssons tid vid makten. Nu satsar vi på en ny sjukskrivningsprocess som på ett tidigare och mer strukturerat sätt går in och hjälper och stöder människor att komma snabbare tillbaka. Vi satsar på rehabiliteringsgaranti och förstärkt företagshälsovård. Totalt sett handlar det om satsningar på 3 ½ miljard kronor. Det är att ta ansvar. Det är att försöka hjälpa de kvinnor som Ulla Andersson värnar om, i alla fall enligt vad hon säger i ord.

Vad gäller utanförskapet försöker regeringen byta fokus från den öppna arbetslösheten enbart. Det var det mått Mikaela Valtersson och Miljöpartiet tillsammans med Socialdemokraterna fokuserade på. Det ledde till en massa absurda konsekvenser. Man gömde undan människor från kolumnen öppen arbetslöshet i andra kolumner som långtidssjukskrivning, förtidspensionering, arbetsmarknadspolitiska åtgärder och så vidare.

Låt mig bara ta ett exempel. När man skulle införa den så kallade aktivitetsgarantin inom arbetsmarknadspolitiken bestämde man sig för en försöksverksamhet från den 1 april. I april fattade man beslut om att permanenta verksamheten från den 1 augusti. På några få månader ökade sedan antalet människor i aktivitetsgarantin från några få tusen till 30 000. Då lyckades man få ned siffran över öppet arbetslösa till de magiska 4 procent som man jagade på hösten år 2000. Man flyttade bara runt människor. Det var inte människor som gick från bidragsberoende eller utanförskap in i riktiga jobb, utan människor skyfflades runt mellan olika kolumner.

Det är för att komma bort från detta som vi nu fokuserar på andra mått. Ett sådant, som Anders Borg nämnde, är det man talar om när man tittar på antalet personer, omräknat till helårstal, som lever i olika typer av utanförskap eller bidragsförsörjning. Det är väl ett bra mått på det hela taget. Det är inte ett mått som fångar allt, men det innebär att man inte kan skyffla omkring människor från exempelvis öppen arbetslöshet till olika typer av åtgärder, långtidssjukskrivningar eller förtidspensioneringar och sedan tro att man har löst problemet, för det märks i det sättet att mäta. Alla typer av bidragsförsörjning mäts.

Det är inte så, som Mikaela Valtersson påstår, att den som har influensa en vecka mäts i detta. De omfattas av sjuklöneansvaret hos arbetsgivarna. De ingår inte i dessa siffror. Men självklart finns här också den som är långtidssjukskriven för ett komplicerat benbrott eller en allvarlig sjukdom eller som är förtidspensionerad för att man de facto inte kan komma tillbaka till arbetsmarknaden. Därför är inte heller målsättningen att komma ned till noll i de här talen. Men att få ned det från de stora, höga talen till rimligare nivåer är ett viktigt mått på att lyfta människor från bidragsförsörjning till arbete och egenmakt. Det vill vi kristdemokrater tillsammans med våra vänner i alliansregeringen medverka till, för då gör vi nytta. Då förändrar vi verkligheten för människor och skyfflar inte bara runt dem i olika statistikcolumner, vilket varit alltför mycket av den politik som Mikaela Valtersson, Ulla Andersson och Thomas Östros har bedrivit under gångna år.

Anf. 28 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! För att fortsätta den här diskussionen om utanförskapet var det ju intressant att höra att Stefan Attefall talar om att med ert mått för utanförskap menar ni människor som lever i utanförskap även om man är kortvarigt sjuk. Och i Anders Borgs sista inlägg, som jag inte kunde svara på, svarade han på frågan om vilka som är i utanförskap och räknade upp ungdomar, äldre, kvinnor och invandrare. Jaha, det är alltså medelålders vita män som är med i den här härliga gemenskapen som ni pratar om som vi andra totalt missar.

Jag skulle vilja fråga Stefan Attefall om företagande. Det är i de små och medelstora företagen som det skapas många nya arbetstillfällen. Så här långt har regeringens politik inneburit höjda arbetsgivaravgifter för väldigt många företag. Den generella nedsättningen av arbetsgivaravgifterna, som gynnade små företag, har avskaffats. Regeringen utlovade en sänkning av arbetsgivaravgiften för vissa delar av tjänstesektorn. Det förslaget tvingades man ta tillbaka, och en utlovad sänkning för dessa företag blev i själva verket en kraftig höjning för många. Av de företag inom tjänstesektorn som har blivit lovade en sänkning av arbetsgivaravgifterna har nu i stället en tredjedel fått en höjning. Min fråga till Stefan Attefall är: Vad vill du säga till dessa företag? Har ni några planer på att förbättra deras situation, att kompensera för era skattehöjningar, som slår hårt mot företagare?

Anf. 29 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Fru talman! Utanförskap handlar om människor som inte kommer in på arbetsmarknaden och som tvingas leva på sociala ersättningar i någon form oavsett skäl. Det bekämpar vi. Det minskar i rask takt. Det borde glädja Mikaela Valtersson. Tyvärr verkar det inte vara så.

Det är sant att vi har gjort om en del system. Det har nämligen visat sig att vissa åtgärder som genomfördes under den socialdemokratiska tiden vid makten inte gav effekt på antal jobb. Utvärderingen gav inga positiva resultat. Då har vi använt pengarna till andra saker. Vi sänker arbetsgivaravgifterna för människor som kommer från långtidsarbetslöshet och långtidssjukskrivningar. Vi sänker arbetsgivaravgifterna för ungdomar etcetera. Och mer kommer.

Anf. 30 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Man får lära sig att vara kort och kärnfull här. Ni har alltså i stället sänkt arbetsgivaravgifterna för ungdomar. Du sade att ni ska göra det som leder till riktiga jobb, men här har ni subventionerat McDonalds och andra.

Anf. 31 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Fru talman! Med anledning av den så kallade utsorteringskedjan skriver kristdemokraterna i Ulricehamn så här: Vi kan ej förstå hur detta synsätt är förenligt med kristdemokratisk politik, att värna den lilla människan. Stefan Attefall hade kunnat förklara detta för mig om han hade haft tid kvar. Ni för över människor från sjukförsäkring till socialbidrag. Det måste kännas ruttet.

Överläggningen var härmed avslutad.

Propositionen bordlades.

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för denna proposition skulle förlängas till *onsdagen den 7 maj*.

3 § Avsägelse

Andre vice talmannen meddelade att *Carin Runeson* (s) avsagt sig uppdraget som suppleant i utrikesutskottet.

Kammaren biföll denna avsägelse.

4 § Anmälan om kompletteringsval till utrikesutskottet

Andre vice talmannen meddelade att Socialdemokraternas riksdagsgrupp på grund av uppkommen vakans anmält *Carin Runeson* som ledamot i utrikesutskottet.

Andre vice talmannen förklarade vald till

ledamot i utrikesutskottet
Carin Runeson (s)

5 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2007/08:545

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:545 Utvecklingen av antalet otrygga anställningar
av *Luciano Astudillo* (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 22 april 2008.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresa.
Stockholm den 2 april 2008
Arbetsmarknadsdepartementet
Sven Otto Littorin (m)
Enligt uppdrag
Karin Renman
Expeditions- och rättschef

Prot. 2007/08:96
15 april

Interpellation 2007/08:546

Till riksdagen
Interpellation 2007/08:546 Sommarjobb för ungdomar
av Luciano Astudillo (s)
Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 22 april 2008.
Skälet till dröjsmålet är tjänsteresa.
Stockholm den 2 april 2008
Arbetsmarknadsdepartementet
Sven Otto Littorin (m)
Enligt uppdrag
Karin Renman
Expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:547

Till riksdagen
Interpellation 2007/08:547 Möjligheterna till nystartsjobb och heltidsarbete för deltidsarbetslösa
av Luciano Astudillo (s)
Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 22 april 2008.
Skälet till dröjsmålet är tjänsteresa.
Stockholm den 2 april 2008
Arbetsmarknadsdepartementet
Sven Otto Littorin (m)
Enligt uppdrag
Karin Renman
Expeditions- och rättschef

**6 § Anmälan om inkomna uppteckningar från EU-nämnds-
sammanträden**

Andre vice talmannen anmälde att uppteckningar från EU-nämndens sammanträden onsdagen den 12 mars, fredagen den 14 mars och tisdagen den 18 mars inkommit.

7 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Motioner
2007/08:So28–So30 till socialutskottet

8 § Bordläggning, beslut om motionsrätt och beslut om förlängd motionstid

Anmälades och bordlades
Proposition
2007/08:99 Tilläggsbudget till statsbudgeten 2008

Skrivelser
2007/08:123 Redovisning av skatteutgifter 2008
2007/08:131 Regelförenklingsarbetet

Kammaren biföll talmannens förslag att motioner fick väckas på ovanstående skrivelser.

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för ovanstående proposition och skrivelser skulle förlängas till *onsdagen den 7 maj*.

Motioner
med anledning av prop. 2007/08:136 En reformerad sjukskrivningsprocess för ökad återgång i arbete
2007/08:Sf22 av Veronica Palm m.fl. (s)
2007/08:Sf23 av Kalle Larsson m.fl. (v)
2007/08:Sf24 av Gunvor G Ericson m.fl. (mp)

Konstitutionsutskottets betänkande
2007/08:KU19 Kommittéberättelse 2008

Konstitutionsutskottets utlåtande
2007/08:KU23 Utlåtande om mobil-tv

Utbildningsutskottets betänkande
2007/08:UbU13 Nya skolmyndigheter

Trafikutskottets betänkande
2007/08:TU7 Kollektivtrafik och trafikupphandling

Försvarsutskottets betänkande
2007/08:FöU10 Lagändringar med anledning av den nya Strålsäkerhetsmyndigheten

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 14 april

2007/08:1086 Kristnas utsatta situation i Irak

av *Désirée Pethrus Engström* (kd)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:1087 Oanmälda arbetsplatsbesök på byggarbetsplatser

av *Jan Lindholm* (mp)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1088 Legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvården

av *Maria Lundqvist-Brömster* (fp)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

2007/08:1089 Internprissättning i transnationella koncerner

av *Raimo Pärssinen* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1090 Riktlinjer för sjukskrivning av misshandlade kvinnor

av *Désirée Pethrus Engström* (kd)

till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2007/08:1091 Havsgränserna i propositionen om en sammanhållen svensk havspolitik

av *Allan Widman* (fp)

till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2007/08:1092 Fordonsforskningsprogrammets förlängning

av *Annelie Enochson* (kd)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

den 15 april

2007/08:1093 Utmätning av stöldgods

av *Alf Svensson* (kd)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1094 Det fria handredskapsfisket och äganderätten

av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m)

till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

2007/08:1095 Internutredningar

av *Thomas Bodström* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1096 Själv mord på häkten

av *Thomas Bodström* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1097 Tortyr

av *Thomas Bodström* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

Prot. 2007/08:96
15 april

2007/08:1098 EU-organ i Dublin

av *Carina Hägg* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2007/08:1099 Förbud mot handhållen mobiltelefon vid bilkörning

av *Marianne Watz* (m)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 22 april.

10 § Kammaren åtskildes kl. 12.38.

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanträdets början till och med 2 § anf. 7 (delvis),
av tredje vice talmannen därefter till och med anf. 13 (delvis) och
av andre vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

ULF CHRISTOFFERSSON

/Eva-Lena Ekman

1 § Justering av protokoll.....	1
2 § Bordlägningsdebatt med anledning av vårpropositionen.....	1
Anf. 1 Finansminister ANDERS BORG (m).....	1
Anf. 2 THOMAS ÖSTROS (s).....	5
Anf. 3 ROGER TIEFENSEE (c)	9
Anf. 4 JOHAN PEHRSON (fp).....	12
Anf. 5 STEFAN ATTEFALL (kd)	16
Anf. 6 ULLA ANDERSSON (v).....	19
Anf. 7 MIKAELA VALTERSSON (mp).....	22
Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m).....	26
Anf. 9 THOMAS ÖSTROS (s) replik	30
Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	31
Anf. 11 THOMAS ÖSTROS (s) replik	32
Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	32
Anf. 13 ULLA ANDERSSON (v) replik	33
Anf. 14 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	34
Anf. 15 ULLA ANDERSSON (v) replik	35
Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	36
Anf. 17 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik.....	37
Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	37
Anf. 19 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik.....	38
Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	39
Anf. 21 ROGER TIEFENSEE (c)	40
Anf. 22 ANDRE VICE TALMANNEN.....	40
Anf. 23 THOMAS ÖSTROS (s) replik	40
Anf. 24 ROGER TIEFENSEE (c) replik	40
Anf. 25 JOHAN PEHRSON (fp).....	40
Anf. 26 THOMAS ÖSTROS (s) replik	41
Anf. 27 STEFAN ATTEFALL (kd)	41
Anf. 28 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik.....	43
Anf. 29 STEFAN ATTEFALL (kd) replik.....	43
Anf. 30 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik.....	43
Anf. 31 ULLA ANDERSSON (v) replik	43
3 § Avsägelse.....	44
4 § Anmälan om kompletteringsval till utrikesutskottet.....	44
5 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	44
6 § Anmälan om inkomna uppteckningar från EU-nämndssammanträden	45
7 § Hänvisning av ärenden till utskott	46
8 § Bordläggning, beslut om motionsrätt och beslut om förlängd motionstid.....	46
9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	47
10 § Kammaren åtskildes kl. 12.38.....	48

